

NEE, TENZIJ TOETS
NATUUR NETWERK NEDERLAND,
ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE
EN
BELANGRIJK WEIDEVOGELGEBIED
N214 IN DE ALBLASSERWAARD

NEE, TENZIJ TOETS

NATUUR NETWERK NEDERLAND,

ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE

EN

BELANGRIJK WEIDEVOGELGEBIED

N214 IN DE ALBLASSERWAARD

Colofon

Opdrachtgever: Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
010 -249 24 60
info@vdhelm.nl www.vdhelm.nl

Projectfoto's: Dhr. A. Kolders

© VanderHelm Milieubeheer B.V.

Projectcode: IVPA161075

Verantwoording	Status / versie	Definitief
	Datum	7 januari 2020
Auteur	Dhr. ing. A. Kolders	
Kwaliteitscontrole	Mevr. ing. K.E. Orie-Vreugdenhil	
Vrijgave	Mevr. M. Kortlever-Boer MSc	

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 DOELSTELLING	3
1.3 DESKUNDIGHEID	3
1.4 KWALITEITSBORGING.....	3
1.5 VERANTWOORDING	3
2. JURIDISCH KADER	4
2.1 NATUUR NETWERK NEDERLAND.....	4
2.2 ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE	4
2.3 BELANGRIJK WEIDEVOGELGEBIED	4
3. PROJECTGEBIED.....	5
3.1 HUIDIGE SITUATIE.....	5
3.2 LOCATIE EN LIGGING NNN, ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE EN WEIDEVOGELGEBIED	6
3.3 TOEKOMSTIGE SITUATIE, WERKZAAMHEDEN EN PLANNING.....	7
3.4 RESULTATEN EERDER UITGEVOERD ECOLOGISCH ONDERZOEK	7
4. BESCHRIJVING WEZENLIJKE KENMERKEN EN WAARDEN	8
4.1 NNN	8
4.2 ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE	9
4.3 BELANGRIJKE WEIDEVOGELGEBIEDEN.....	11
5. EFFECTENBEOORDERLING	12
5.1 NEE, TENZIJ AFWEGING.....	12
5.2 AANTASTING BESCHERMDE GEBIEDEN	12
5.3 COMPENSATIE	15
5.4 COMPENSATIEOPGAVE N214	17
6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	18
REFERENTIELIJST	19

BIJLAGEN

1. REGIONALE SITUATIEKAART
2. COMPENSATIE TEKENING NNN, ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE EN WEIDEVOGELGEBIED

1. INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van Provincie Zuid-Holland opdracht gekregen voor het bepalen van het effect van de herontwikkeling van natuurverbindingen en belangrijk weidevogelgebied langs het tracé N214 in de Alblasserwaard.

1.1 AANLEIDING

Aanleiding voor het uitvoeren van het bepalen van het effect van de herontwikkeling op de natuurverbindingen en het belangrijk weidevogelgebied zijn de voorziene werkzaamheden in het projectgebied en de resultaten van een eerder uitgevoerde ecologische quickscan (VanderHelm Milieubeheer B.V. kenmerk IVPA161075, d.d. 15 juli 2016). Uit de ecologische quickscan blijkt dat de werkzaamheden mogelijk effect hebben op de ecologische verbindingzones en de belangrijke weidevogelgebieden.

1.2 DOELSTELLING

Doel van dit ecologisch onderzoek is het bepalen van het effect van de werkzaamheden op de natuurverbindingen en het belangrijk weidevogelgebied, de eventueel te nemen vervolgstappen in het kader van deze beschermde elementen en het bepalen van de compensatieopgave voor de verschillende natuurgebieden.

1.3 DESKUNDIGHEID

De ingezette ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken, zie box 1, genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige.

Box 1: Deskundigheid (Bron: Ministerie van Economische Zaken)

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet Natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

1.4 KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op het door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V. Dit kwaliteitssysteem is gecertificeerd conform de norm ISO 9001:2008.

1.5 VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

2. JURIDISCH KADER

Het projectgebied maakt (gedeeltelijk) onderdeel uit van een Natuur Netwerk Nederland (hierna: NNN), een ecologische verbindingszone en een belangrijk weidevogelgebied. De Provincie Zuid-Holland richt zich daarnaast op het behoud van weidevogels en het karakteristieke open weidelandschap waarin zij leven. Hiervoor zijn belangrijke weidevogelgebieden aangewezen die eveneens planologisch zijn beschermd in het kader van de provinciale verordening.

2.1 NATUUR NETWERK NEDERLAND

Het beschermingsregime voor gebieden die vallen onder het NNN vloeit voort uit de Omgevingsverordening van de Provincie Zuid-Holland. Het is in de Nota Ruimte op nationaal niveau en vervolgens door de provincies op provinciaal niveau nader uitgewerkt. Bescherming van deze gebieden is op planologische basis en er wordt van uitgegaan van het 'Nee, tenzij'-regime en compensatiebeginsel. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het 'nee, tenzij'- regime. Dit betekent dat werkzaamheden op voorhand niet uitgevoerd mogen worden (nee-principe), tenzij uit onderzoek blijkt dat geen negatief effect ontstaat. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

2.2 ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE

Ecologische verbindingszones vormen groene verbindingen tussen natuurgebieden en zorgen ervoor dat dieren en planten niet geïsoleerd raken en veilig kunnen migreren. Naast dat de verbindingszones functioneren als migratieroutes zijn deze geschikt als voortplantings- en rustplaats voor diverse soorten dieren.

2.3 BELANGRIJK WEIDEVOGELGEBIED

Belangrijke weidevogelgebieden zijn agrarisch gebieden met een hoge weidevogeldichtheid die als zodanig zijn aangeduid op de functiekaart en op de kaart Ecologische Hoofdstructuur en belangrijke weidevogelgebieden in de provinciale Structuurvisie.

De belangrijke weidevogelgebieden zijn in het natuurbeheerplan begrensd en worden via de provinciale ruimtelijke verordening beschermd tegen inbreuken op de openheid. Een wijziging van het bestemmingsplan die tot oppervlakteverlies, verstoring of een peilverlaging leidt in het weidevogelleefgebied is niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en een groot openbaar belang wordt gediend ('nee, tenzij'). Als een ingreep (onder bovengenoemde voorwaarden) wordt toegestaan, moet de initiatiefnemer het weidevogelleefgebied dat verloren gaat, op eigen kosten compenseren.

3. PROJECTGEBIED

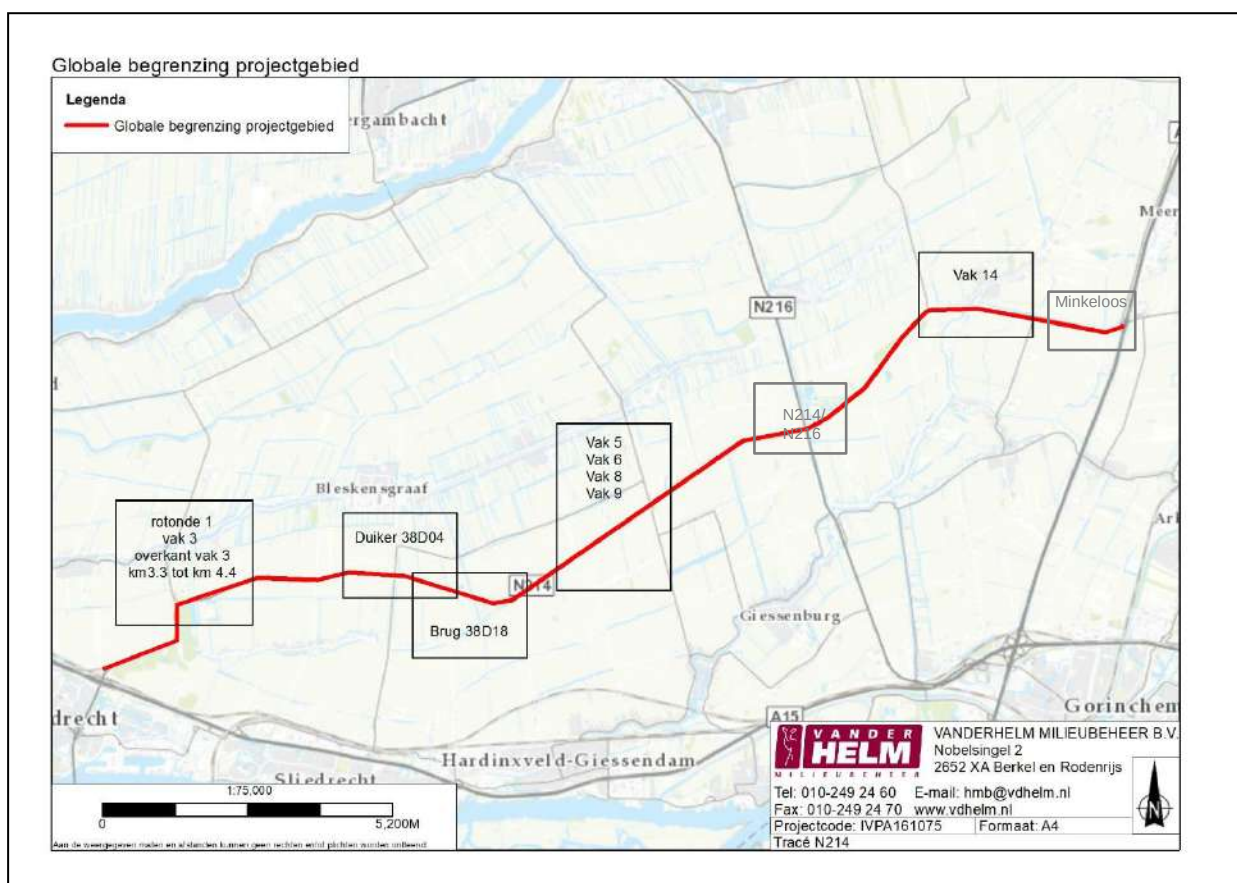
3.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied bestaat uit het tracé N214 tussen de A15 ter hoogte van Papendrecht en de A27 ter hoogte van Noordeloos. Binnen het projectgebied de N214 vallen de bermen en watergangen aan weerszijde van de N214, de bomen en struiken langs de N214, met name de bomen en struiken die gekapt gaan worden ten behoeve van het verjongingsplan en de kunstwerken in de vorm van duikers en bruggen. De omgeving van het projectgebied bestaat uit agrarisch landschap: weilanden met koeien. In de directe omgeving van het projectgebied liggen enkele natuurgebieden/recreatiegebieden zoals het Alblasserbos, Kraaienbos met plas en Slingelandse plassen.

De begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in afbeelding 1 en afbeelding 2 en voor de regionale ligging wordt verwezen naar bijlage 1.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

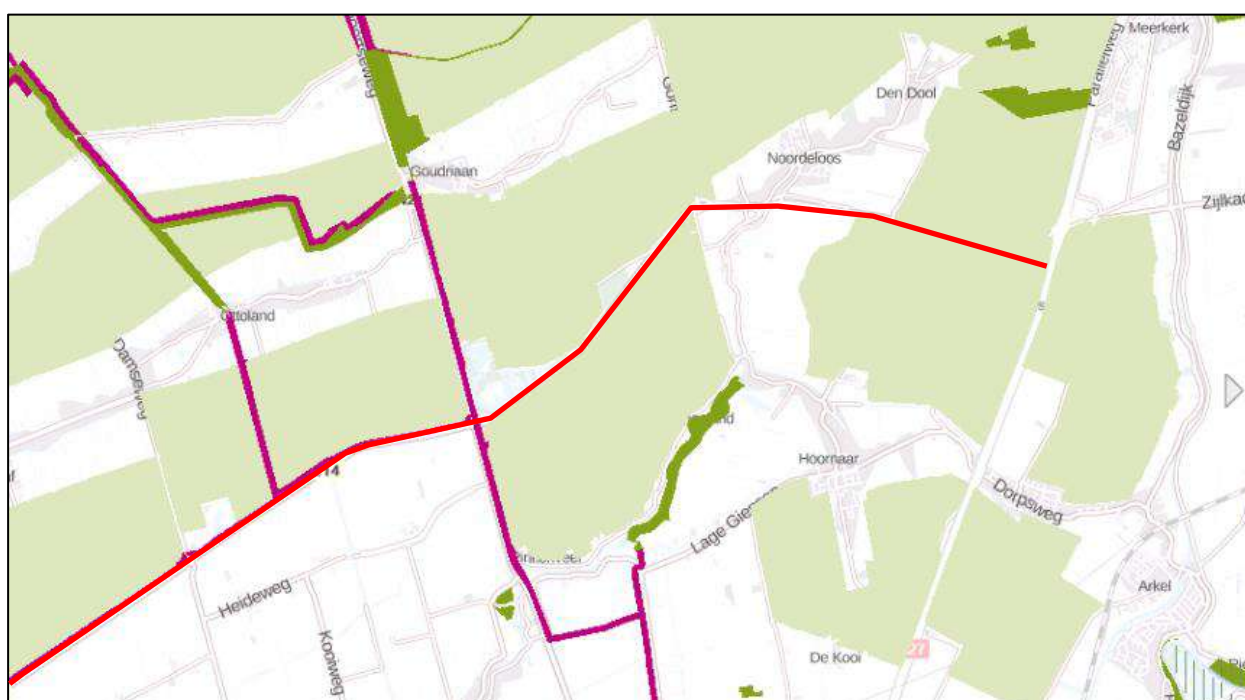
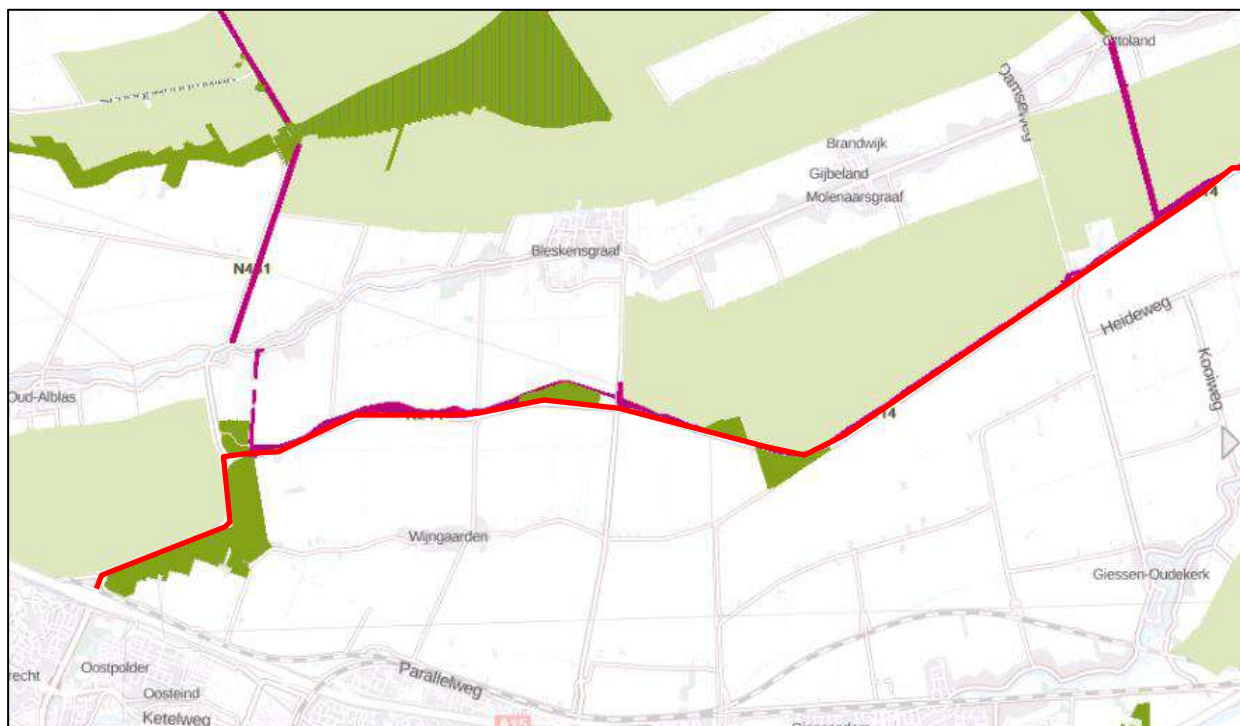
Projectgebied:	Tracé N214 tussen A15 (Papendrecht) en de A27 (Noordeloos)
Straat:	Provincialeweg N214 en N216
Plaats:	Oud-Alblas, Papendrecht, Wijngaarden, Bleskensgraaf, Molenaarsgraaf, Ottoland, Hoornaar, Noordeloos, Minkeloos en Goudriaan.
Gemeente:	Papendrecht, Molenwaard en Giessenlanden
Provincie:	Zuid-Holland
Kilometerhok (Rijksdriehoekscoördinaten):	X: 108 t/m 123 Y: 428 t/m 434

Afbeelding 1: Globale begrenzing projectgebied met een rode lijn en relevante deelgebieden (Bron: Bingmaps)

3.2 LOCATIE EN LIGGING NNN, ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE EN WEIDEVOGELGEBIED

Het projectgebied ligt in een gebied van de NNN, een ecologische verbindingszone en een belangrijk weidevogelgebied. Het NNN-gebied betreft het Kippenbos, de noordkant van het Alblasserbos. Langs de N214 bevindt tussen het Kippenbos en de kruising N214-N216, een ecologische verbindingszone en daarnaast liggen er diverse belangrijke weidevogelgebieden langs de N214. Op onderstaande afbeeldingen 2 en 3 zijn de NNN-gebieden, ecologische verbindingszones en weidevogelgebieden weergegeven.

Afbeelding 2 en 3: Ligging N214 (projectgebied rode lijn, dit betreft een globale ligging) ten opzichte van de NNN (donkere groene vlakken, liggen hier buiten het projectgebied), ecologische verbindingszone (paarse lijn) en belangrijke weidevogelgebieden (lichtgroene vlakken) (bron: interactieve kaarten en atlassen, Provincie Zuid-Holland).

3.3 TOEKOMSTIGE SITUATIE, WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

In de toekomst worden werkzaamheden uitgevoerd aan de N214 tussen de A15 en de A27. Er wordt groot onderhoud gepleegd aan de weg. In tabel 2 is weergegeven welke werkzaamheden van invloed zijn op de NNN, ecologische verbindingzone en belangrijk weidevogelgebied.

Tabel 2: Werkzaamheden die effect hebben op de beschermde gebieden

Werkzaamheden	Maatregel	Wordt er gewerkt in beschermd gebied?
Ombouwen van het noordelijk gelegen (brom)fietspad	Watergang opgeschoven worden	Er zal een gedeelte van belangrijk weidevogelgebied worden vernietigd.
Rotonde N214/N481 ombouwen	Watergangen dempen en bomen kappen	Een aantal bomen in NNN worden gekapt.
Optimaliseren aansluiting tankstation	Bermen verwijderen	Een gedeelte van ecologische verbindingzone wordt verwijderd.
Aanleggen vluchthavens	Bermen verwijderen	Een gedeelte van ecologische verbindingzone wordt verwijderd.
Aanpassen kruising N214/N216	Watergangen dempen en bomen kappen	Mogelijk worden hier gewerkt in ecologische verbindingzone en belangrijk weidevogelgebied.
Rotonde aanleggen Middenweg	Watergang dempen en grasland verwijderen	Er zal een gedeelte van belangrijk weidevogelgebied worden vernietigd.
Rotonde aanleggen Gorissenweg	Rotonde verbreden	Er wordt <u>niet</u> gewerkt in een beschermd gebied.
Kruising aanleggen Minkeloos	Watergang dempen en grasland verwijderen	Er zal een gedeelte van belangrijk weidevogelgebied worden vernietigd.
Aanpassen bermen	Bermen verwijderen	Er wordt <u>niet</u> gewerkt in een beschermd gebied.
Aanpassen van tankstation hm 20.0	Aanleggen linksafvak en verwijderen pechhaven	Er wordt <u>niet</u> gewerkt in een beschermd gebied.
Parallelweg Laantje verbreden hm 18.9 – 19.3	Verbreden van de weg	Er wordt <u>niet</u> gewerkt in een beschermd gebied.
Opheffing aansluiting Grotewaard (molen) hm 20.3	Verwijderen van de aansluiting Grotewaard	Er wordt <u>niet</u> gewerkt in een beschermd gebied.
Verbeteren diverse kunstwerken	Schadeherstel aan diverse kunstwerken	Er wordt <u>niet</u> gewerkt in een beschermd gebied.
Asfalt aanpassen vanaf Gorissenweg tot A27	Asfalt vervangen	Er wordt <u>niet</u> gewerkt in een beschermd gebied.
Bomenvakken kappen op diverse locaties	Bomen kappen	Er wordt <u>niet</u> gewerkt in een beschermd gebied.

De exacte planning van de werkzaamheden is tijdens de uitvoering van het ecologisch onderzoek nog niet bekend. Vooralsnog staat de uitvoering gepland eind 2019, begin 2020, maar dit is nog afhankelijk van diverse factoren.

3.4 RESULTATEN EERDER UITGEVOERD ECOLOGISCH ONDERZOEK

Langs het tracé zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar soorten die volgens de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Langs het tracé zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- VanderHelm Milieubeheer B.V., *ecologische quickscan*, kenmerk IVPA160765, d.d. 15 juli 2016.
- VanderHelm Milieubeheer B.V., *ecologische quickscan*, kenmerk 20170446, d.d. 20 april 2017.
- VanderHelm Milieubeheer B.V., *soortgericht onderzoek*, kenmerk 20171584, d.d. 13 november 2017.
- VanderHelm Milieubeheer B.V., *soortgericht onderzoek*, kenmerk IVPA161075, d.d. 23 november 2017.
- VanderHelm Milieubeheer B.V., *soortgericht onderzoek*, kenmerk 20170446, d.d. 23 november 2017.

Op basis van de eerder uitgevoerde onderzoeken zijn de volgende juridisch zwaarder beschermde soorten aanwezig langs het hele tracé:

- Europees beschermd: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en baardvleermuis.
- Europees beschermd: heikikker en rugstreeppad.
- Nationaal beschermd: grote modderkruiper.
- Vogelrichtlijn categorie 2: roek.
- Vogelrichtlijn categorie 4: buizerd en ransuil.
- Vogelrichtlijn categorie 5: boomkruiper, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai (voldoende alternatief).
- Diverse algemene broedvogels.

4. BESCHRIJVING WEZENLIJKE KENMERKEN EN WAARDEN

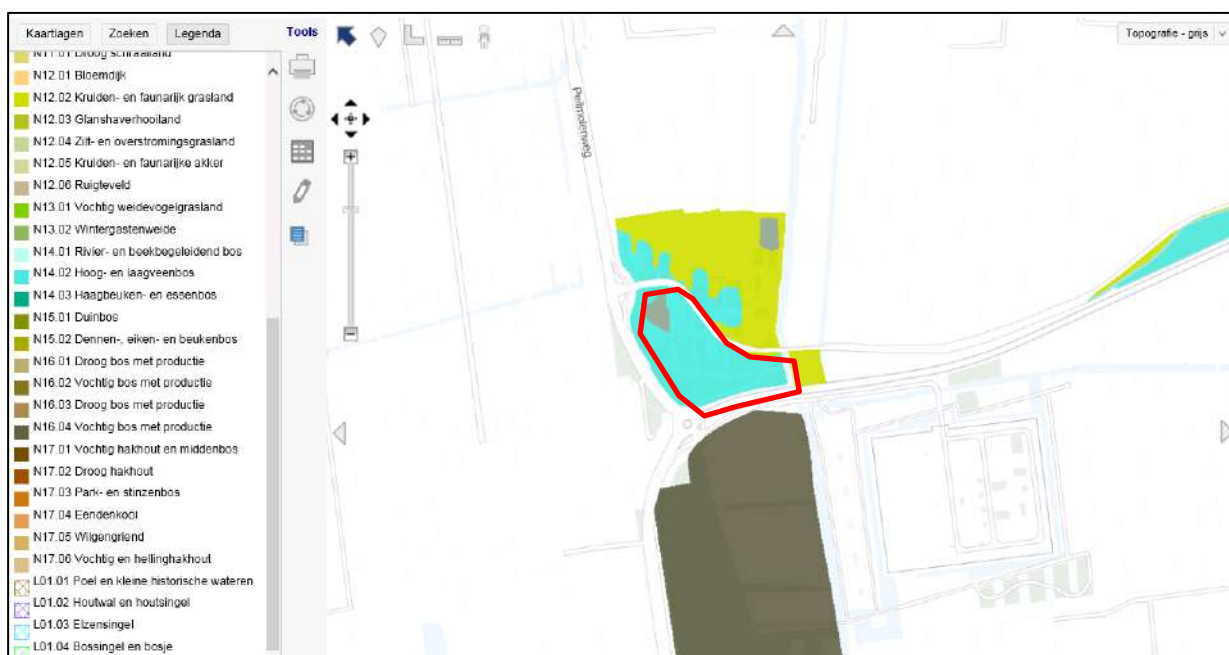
In deze paragraaf wordt voor het hele tracé de NNN en ecologische verbindingzones weergegeven en een beschrijving gegeven van de bijbehorende natuurbeheertypen.

4.1 NNN

In het Natuurbeheerplan (2017) zijn de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN en ecologische verbindingzone weergegeven. Het Natuurbeheerplan bevat het huidige en de gewenste beheer voor de Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en agrarische gebieden met natuurwaarden. In het Natuurbeheerplan begrenst en beschrijft de provincie de gebieden waar subsidiëring van beheer en ontwikkeling van natuur, agrarische natuur en landschapselementen plaats kan vinden en welke natuur- en landschapdoelen met het beheer worden gediend.

NNN Kippenbos:

Het kippenbos, ter plaatse van de N214/N481 is in het Natuurbeheerplan (2017) aangegeven als natuurbeheertypen: N14.02 Hoog- en laagveenbos. In de omgeving van het projectgebied (zoals het Alblasserbos) zijn diverse andere natuurbeheertypen aanwezig, maar hier worden geen werkzaamheden uitgevoerd en de werkzaamheden in het projectgebied hebben op deze natuurbeheertypen geen negatieve invloed.

Afbeelding 4: Het NNN Kippenbos (projectgebied) betreft het blauwe vlak binnen de aangegeven rode lijn.

Toelichting natuurbeheertype N14.02 Hoog- en laagveenbos:

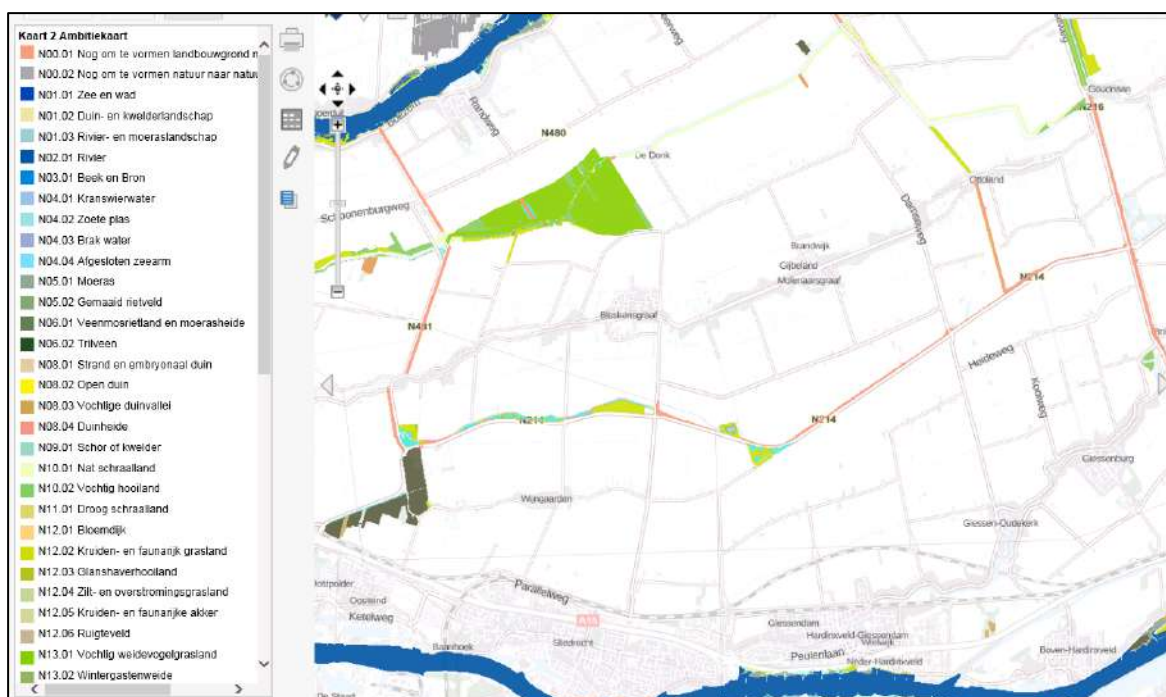
Hoog- en laagveenbos is bos op natte standplaatsen op venige bodem met dominerende soorten als zwarte els, zachte berk en grauwe wilg. Vegetatiekundig behoren deze bossen tot het Elzenverbond, verbond van de berkenbroekbossen en verbond van wilgenbroekstruwelen. Soms zijn deze bossen heel structuurrijk, soms vrij uniform. Hoog- en laagveenbos omvat bossen en struwelen en komt in vrijwel alle landschapstypen voor, waarbij hoogveenbossen tot de meest zeldzame broekbossen behoren. Water speelt een grote rol binnen het beheertype en bepaalt voor een groot deel de begroeiing. Bij veel invloed van regenwater (vooral in hoogveen) domineert de zachte berk en een ondergroei van veenmossen en dwergstruiken, bij invloed van grondwater (in laagveen en dalen) juist de zwarte els en moerasplanten. Aaneengesloten struwelen komen vooral voor in hoog- en laagveengebieden met soorten als grauwe wilg, gagel en zwarte appelbes. Op open plekken domineren moerasplanten. Hoog- en laagveenbossen kennen een hoge diversiteit bij veel structuurvariatie en de afwezigheid van verdroging. In Hoog- en laagveenbossen met elzen ontstaat deze variatie bij een hoge ouderdom door het ontstaan van hogere wortelkluiten en poelen na het omvallen van oude bomen.

Veel veenbossen zijn op een natuurlijke manier ontstaan, soms na stopzetten van maaibeheer van rietlanden (laagveenmoerassen) of door verdroging en stikstofdepositie (hoogveen). Nationaal en internationaal worden Hoog- en laagveenbossen bedreigd door verdroging, versnippering en eutrofiering. Nederland heeft een belangrijke taak het areaal en de kwaliteit in stand te houden en waar nodig te verbeteren. Opvallend binnen bos op laagveen zijn diverse typische moerasplanten, zoals moerasvaren.

4.2 ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE

Ecologische verbindingszone N214:

De ecologische verbindingszone langs de N214 is in het Natuurbeheerplan (2017) aangegeven als ambitie: N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. De ecologische verbindingszones betreffen de Elzenweg en de Smoutjesvliet. Deze nog in te richten gebieden betreffen in de huidige situatie nog weiland, bermen en watergang waar intensief beheer wordt toegepast.

Abbeelding 5: De ecologische verbindingszone (projectgebied) betreft de roze lijn langs de N214.

Elzenweg

De beheertypen die langs de Elzenweg voorkomen bestaan uit: N05.01 Moeras, N04.02 Zoete plas, N12.02 Kruiden- en faunrijk grasland, N14.02 Hoog- en laagveenbos. Het betreft een brede aaneengesloten bos- en moerasverbindingen. Als basis is een watergang aanwezig waarlangs natuurvriendelijke oevers en plasdrasbermen aangelegd zijn; hierdoor ontstaat een aaneengesloten moeraszone. In bredere stukken en in de stapstenen zijn poelen aangelegd en bosjes geplant. In de moeraszone komt een afwisselende soortenrijke moerasvegetatie voor en is ruimte voor riet. Op de drogere delen zijn smalle stroken bloemrijk grasland aanwezig. De kwaliteit van de verschillende natuurtypen is momenteel matig.

Doelsoorten

Zoogdieren: otter, bever, rosse woelmuis, waterspitsmuis, noordse woelmuis, hermelijn, wezel, bunzing.

Amfibieën en reptielen: heikikker, kamsalamander, rugstreeppad, ringslang.

Libellen: vroege glazenmaker, bruine glazenmaker, glassnijder, groene glazenmaker, smaragdlibel.

Vlinders: argusvlinder, zwart sprietdikkopje, oranjepipje.

Sprinkhanen: moerassprinkhaan.

Vissen: bittervoorn, grote modderkruiper, snoek, kroeskarper, zeelt.

Slakken: platte schijfhoren.

Vogels die deze verbinding als broedbiotoop (kunnen) benutten zijn: purperreiger, fuut, waterhoen, blauwborst, rietzanger, snor, wielewaal, spotvogel, matkop, kneu en grauwe vliegenvanger.

Vleermuizen kunnen de verbinding gebruiken als foerageergebied en vliegroute.

Alblasserbos – Slingeland

De beheertypen die langs het Alblasserbos – Slingeland voorkomen bestaan uit: N05.01 Moeras, N04.02 Zoete plas, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N14.02 Hoog- en laagveenbos. Op dit tracé wordt een bos- en moerasverbinding beoogd. Over de gehele lengte is een watergang aanwezig. Door de oevers te verflauwen (of plas-drasbermen in te richten) en ondiepten te realiseren ontstaat een doorgaande moeraszone die onder andere geschikt is voor libellen en vissen. Op bredere stukken en in de stapstenen worden poelen aangelegd. In de moeraszone wordt een afwisselende soortenrijke moerasvegetatie nagestreefd met riet en ruigtekruiden. Op de drogere delen zijn smalle stroken bloemrijk grasland aanwezig, die in de stapstenen en bredere delen overgaan in overjarige ruigte, struweel en uiteindelijk bos met boomsoorten als zwarte els en verschillende soorten wilg.

Doelsoorten

Zoogdieren: otter, bever, rosse woelmuis, waterspitsmuis, noordse woelmuis, hermelijn, wezel, bunzing.

Amfibieën en reptielen: heikikker, kamsalamander, rugstreeppad, ringslang.

Libellen: vroege glazenmaker, bruine glazenmaker, glassnijder, groene glazenmaker, smaragdlibel.

Vlinders: argusvlinder, zwart sprietdikkopje, oranjetipje.

Sprinkhanen: moerassprinkhaan.

Vissen: bittervoorn, grote modderkruiper, snoek, kroeskarper, zeelt.

Slakken: platte schijfhoren.

Vogels die deze verbinding als broedbiotoop (kunnen) benutten zijn: purperreiger, fuut, waterhoen, blauwborst, rietzanger, snor wielewaal, spotvogel, matkop, kneu en grauwe vliegenvanger.

Diverse soorten vleermuizen kunnen de verbinding tevens gebruiken als foerageergebied en vliegroute.

Smoutjesvliet

De beheertypen die langs de Smoutjesvliet voorkomen bestaan uit: N05.01 Moeras, N04.02 Zoete plas en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Deze moerasverbinding is gerealiseerd langs de Smoutjesvliet tussen Pinkeveer en Goudriaan in de Alblasserwaard. Op het tracé zijn stroken met drassig bloemrijk grasland, moeras en plas-drasbermen ingericht. Verspreid zijn kleinschalige landschapselementen zoals poelen en bosschages aanwezig. De verbinding is ingericht voor een verscheidenheid aan soort(groep)en die voorkomen in moerassige natuur. Om geschikt leefgebied voor de grote modderkruiper (belangrijke doelsoort in de Alblasserwaard) te creëren is enige verlanding toegestaan. Belangrijk leefgebied (Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk en Achterwaterschap) van de zeggekorfslak wordt door deze verbinding ontsloten en uitgebreid.

Doelsoorten

Zoogdieren: otter, bever, waterspitsmuis, noordse woelmuis, hermelijn, wezel, bunzing.

Amfibieën en reptielen: heikikker, kamsalamander, rugstreeppad, ringslang.

Libellen: bruine korenbout, vroege glazenmaker, bruine glazenmaker, glassnijder, groene glazenmaker.

Vlinders: argusvlinder, zwart sprietdikkopje, oranjetipje.

Sprinkhanen: moerassprinkhaan, wekkertje.

Vissen: bittervoorn, grote modderkruiper, snoek, kroeskarper, zeelt.

Slakken: platte schijfhoren, zeggekorfslak.

Vogels die deze verbinding als broedbiotoop (kunnen) benutten zijn: slobbeend, zomertaling, fuut, waterhoen, grutto, tureluur, gele kwikstaart, watersnip, blauwborst, grote karekiet, graspieper, rietzanger, kneu en snor.

4.3 BELANGRIJKE WEIDEVOGELGEBIEDEN

De belangrijke weidevogelgebieden in Zuid-Holland zijn weergegeven op de functiekaart in de Provinciale Structuurvisie. Dit zijn (overwegend) graslandgebieden buiten de EHS waarin op grond van recente gegevens hoge tot zeer hoge dichtheden van weidevogels voorkomen (>35 broedparen per 100 ha. Biotoop-kritische soorten¹⁰). Deze gebieden zijn globaal en op polderniveau of in anderszins herkenbare grotere eenheden aangeduid. Daarbij is rekening gehouden met de bebouwingscontouren en in geval van opstreckende verkaveling, met de gradiënten ten opzichte van (lint)bebouwing en boerderijstroken. In veel belangrijke weidevogelgebieden wordt al jarenlang geïnvesteerd in agrarisch natuurbeheer (weidevogelbeheer).

De soortenrijkdom in de open graslanden van Zuid-Holland is in de laatste decennia sterk achteruitgegaan. Dit hangt samen met de intensivering van de agrarische productie, waarin steeds meer nadruk is komen te liggen op grasproductie, optimale bemesting en lage grondwaterpeilen. Desondanks is Zuid-Holland nog steeds één van de provincies met de hoogste weidevogeldichtheden. Dit betekent dat de provincie Zuid-Holland een bijzondere verantwoordelijkheid heeft voor de instandhouding van deze populaties. De begrenzing van de weidevogelgebieden is gebaseerd op onderzoeksgegevens over de verspreiding van weidevogels. De belangrijke weidevogelgebieden zijn zoveel mogelijk aaneengesloten, open gebieden. De percelen waar werkzaamheden worden uitgevoerd worden deels al weidevogelvriendelijk beheerd.

Afbeelding 6: De belangrijke weidevogelgebieden (licht groene vlakken) langs de N214 (projectgebied: rode lijn).

Op de grutto territoria kaart van Sovon (2015) wordt binnen de begrenzing leefgebied open grasland (belangrijk weidevogelgebied) in de Alblasserwaard geschikt geacht voor de grutto met een gemiddelde dichtheid van 8,9 territoria per 100 hectare. Het daadwerkelijke aantal grutto's ter hoogte van het plangebied is niet bekend. Uit verspreidingsgegevens (NDFP) blijkt dat er naast de grutto, ook nog andere kritische weidevogelsoorten langs het tracé voorkomen, zoals de tureluur, kievit, scholekster, smient, slobeend en kuifeend.

5. EFFECTENBEOORDERLING

In dit hoofdstuk wordt een afweging gemaakt of de geplande werkzaamheden een negatief effect hebben op de beschermde gebieden, welke verstoringen er optreden en hoeveel hectare van de beschermde gebieden verloren gaan.

5.1 NEE, TENZIJ AFWEGING

Conform het provinciaal blad van Zuid-Holland *beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap* geldt in NNN, ecologische verbindingzones en belangrijke weidevogelgebieden het zogenaamde 'nee, tenzij'-regime (art.2). In gebieden waar het 'nee, tenzij'-regime van toepassing is, zijn geen nieuwe (ruimtelijke en niet-ruimtelijke) ontwikkelingen toegestaan die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant aantasten, tenzij daarmee een groot openbaar belang gemoeid is, er geen reële alternatieven zijn, de negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd. Dat betekent dat niet iedere ingreep in het NNN, ecologische verbindingen en weidevogelgebied per definitie compensatieplichtig is, maar alleen die ingrepen die de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied zodanig aantasten dat ze als significant moeten worden beschouwd. Het gaat in ieder geval om effecten die duidelijk aantoonbaar en permanent zijn, en waarmee de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied in betekenisvolle mate worden aangetast.

Het verbreden van het fietspad (tussen hmp 1.5-3.4), ombouwen van enkelstrooks rotonde (kippenbos) tot een meerstrooks rotonde, aanpassen en verbreden kruising N214/N216 en het verbreden en aanpassen kruispunt Minkeloos hebben nadelige gevolgen voor het NNN en belangrijk weidevogelgebied. Door deze werkzaamheden treedt ruimtebeslag op en is er sprake van een toename van verstoring door geluid en verlichting. In principe zijn alle plannen of projecten die ertoe leiden dat delen van het NNN en weidevogelgebieden een andere bestemming krijgen, en daardoor in oppervlakte afnemen, als significant aan te merken. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat het nee, tenzij regime van toepassing is op de voorgenomen ingreep. Toestemming kan dan ook alleen worden verleend indien kan worden aangetoond dat er sprake is van een groot openbaar belang en dat reële/aanvaardbare alternatieven ontbreken. Tevens dienen de nadelige effecten zoveel mogelijk gemitigeerd te worden en de resterende effecten gecompenseerd.

5.2 AANTASTING BESCHERMDE GEBIEDEN

Voor het bepalen van de compensatieopgave is het noodzakelijk om zowel de fysieke als kwalitatieve aantasting van de beschermde gebieden (NNN, ecologische verbindingzone en belangrijk weidevogelgebied) in beeld te brengen.

NNN

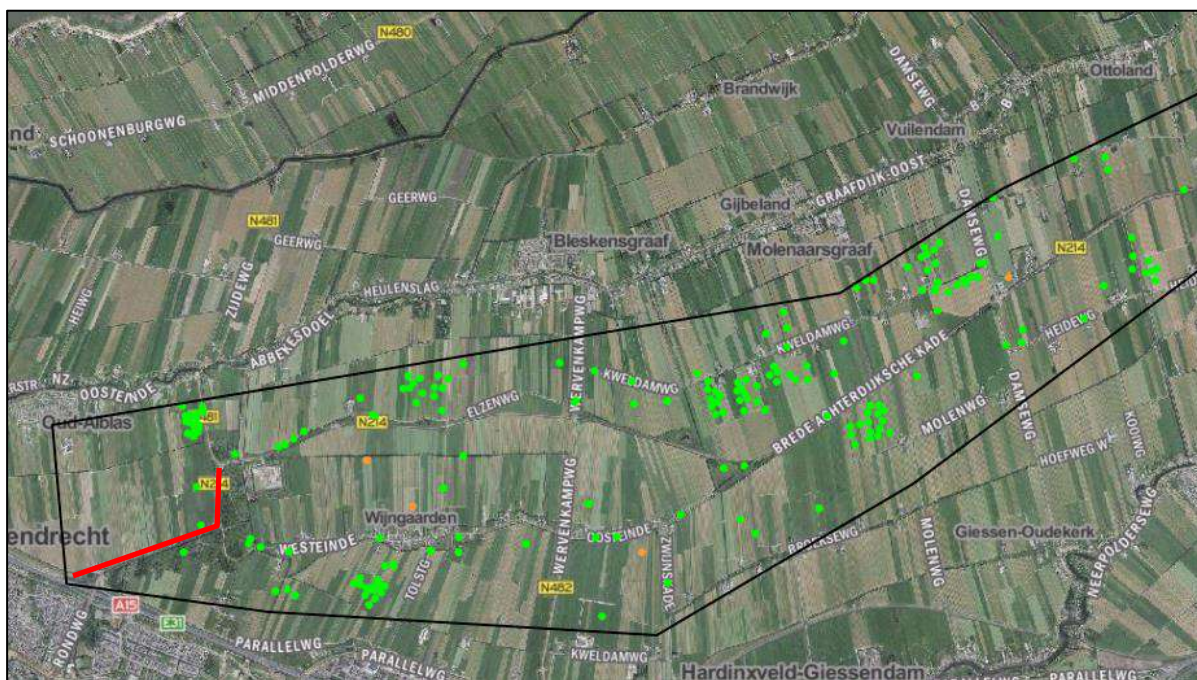
De compensatie voor het NNN gebied dient te worden berekend op basis van het oppervlakte dat door de ingreep verloren gaat. Het gedeelte wat verloren gaat dient gecompenseerd te worden.

Ecologische verbindingzone

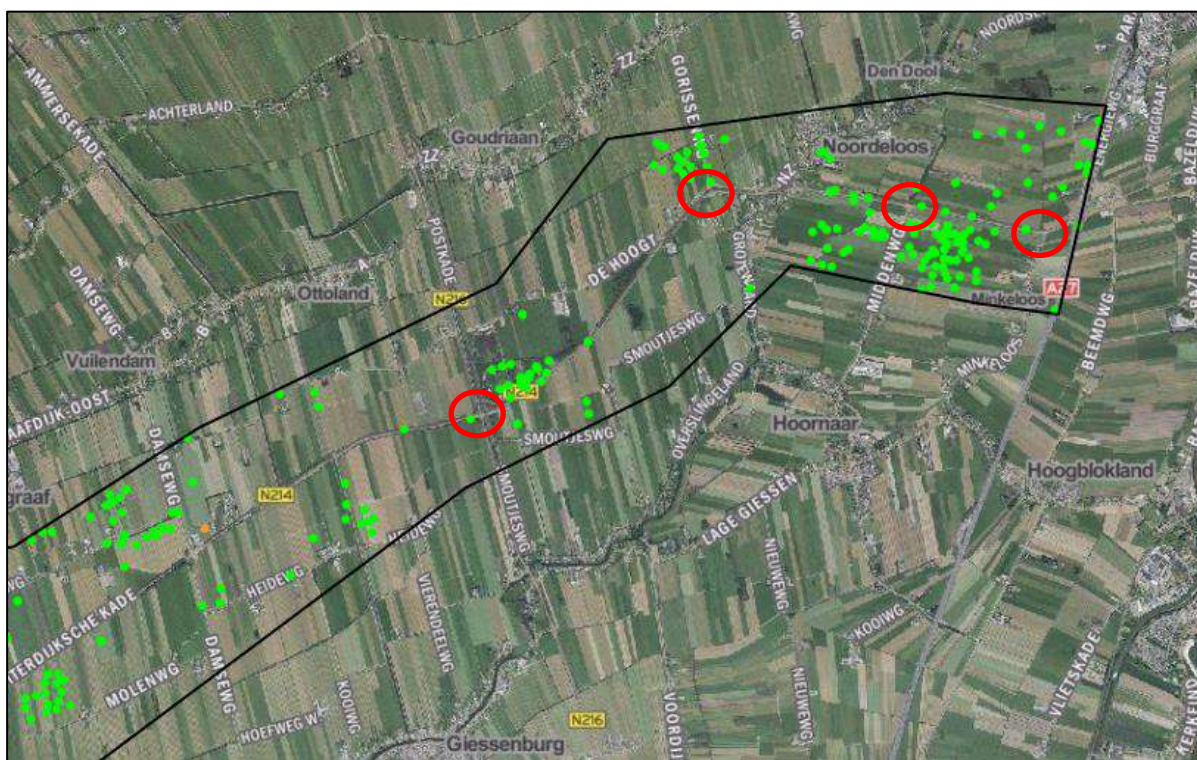
Wat betreft de ecologische verbindingzone dient dit nog nader omgevormd te worden van landbouwgrond naar natuur. In de huidige situatie betreft deze zone nog landbouwgrond en heeft deze nog niet de functie als ecologische verbindingzone. Het is echter wel een kans om tijdens het grootonderhoud van de N214 dit mee te nemen en enkele ambities al mee te nemen in de planvorming.

Belangrijk weidevogelgebied

De compensatie voor het verlies aan weidevogelgebied dient te worden berekend op basis van de oppervlakte belangrijk weidevogelgebied dat door de ingreep verloren gaat of voor weidevogels ongeschikt wordt. Omdat de belangrijke weidevogelgebieden globaal begrensd zijn, de weidevogels binnen deze gebieden (meestal) niet homogeen verspreid zijn en de dichtheden jaarlijks kunnen fluctueren. De groene stippen op afbeeldingen 7 en 8 zijn de grutto waarnemingen van de afgelopen 10 jaar. Daarmee kan beter onderbouwd worden of er wel sprake is van een significant negatief effect en hoe groot dat effect dan is.

Afbeelding 7: Grutto's langs de N214 in relatie tot de werkzaamheden die in belangrijk weidevogelgebied plaatsvinden. De rode lijn is het gebied waar werkzaamheden worden uitgevoerd, gelegen in belangrijk weidevogelgebied (bron: NDDFF).

Afbeelding 8: Grutto's langs de N214 in relatie tot de werkzaamheden die in belangrijke weidevogelgebied plaatsvinden. De rode cirkels zijn de kruisingen in weidevogelgebied waar werkzaamheden worden uitgevoerd. Tussen de kruisingen worden kleine werkzaamheden uitgevoerd, die geen effect hebben op de weidevogels (bron: NDDFF).

5.2.1 RUIMTEBESLAG

Als gevolg van de diverse werkzaamheden in het NNN en belangrijke weidevogelgebied is er sprake van ruimtebeslag. Er gaat in totaal een oppervlakte van 0,13 ha NNN, ecologische verbingszone 0,98 ha en 0,89 ha belangrijk weidevogelgebied verloren. In tabel 2 is een overzicht gegeven van het ruimtebeslag.

Tabel 2: Ruimtebeslag per beschermd element

Beschermde gebieden	Ruimtebeslag
NNN Kippenbos	0,13 ha
Ecologische verbingszone (nog om te vormen):	
Elzenweg	0,10
Alblasserbos - Slingeland	0,51
Smoutjesvliet	0,37
Belangrijk weidevogelgebied	0,89 ha
Totaal aan beschermd gebied	2 ha

5.2.2 VERSTORING

Door het ruimtebeslag van het NNN en belangrijke weidevogelgebied kan op beide gebieden een verstoring optreden. De verstoring kan worden onderverdeeld in:

- verstoring door geluid;
- verstoring door licht;
- verstoring door bomen.

Verstoring van geluid en licht hebben beide effect op vogels, zoals de weidevogels. Voor het berekenen van het te compenseren gebied wordt de grutto als indicatiesoort (voor belangrijke weidevogelgebieden) beschouwd. De grutto is namelijk een kritische weidevogelsoort. Bij de bepaling van de verstoorde zone gaat het om de bepaling van de maatgevende verstoringcontour. Daarbij wordt gekeken welk type verstoring het verst reikt, en in welke mate het gebied wordt beïnvloed. Op basis van de maatgevende verstoring wordt het oppervlak van het verstoorde gebied in beeld gebracht.

Naast bovengenoemde verstoringbronnen kan ook een verlies aan openheid een effect hebben op de weidevogels. Van grutto's is bekend dat deze niet broeden in de nabijheid van gebouwen en bomen. Zo komen in stabiele goede weidevogelgebieden geen of slechts enkele gebouwen per vierkante km voor; het gemiddelde bedraagt circa twee gebouwen per vierkante km (Veer, 2008). Er worden in het ontwerp van het grootonderhoud aan de N214 geen gebouwen gerealiseerd of meer bomen dan in de huidige situatie aangeplant.

Verstoring door geluid

De mogelijke effecten van de toename van geluidshinder zijn bepaald op basis van dosis-effect relaties, beschreven door Reijnen & Foppen (1991) en Reijnen et al., (1992). De drempelwaarde voor de verstoring door geluid voor de grutto bedraagt 45 dB(A). Boven deze waarde neemt het aantal grutto's geleidelijk af. Bij een geluidshinder van 60 dB(A) betekent dit een halvering van het aantal grutto's en boven de 70 dB(A) gaan de aantallen nog harder achteruit waardoor het aantal grutto's afneemt met meer dan 70%. In tabel 3 is onderscheid gemaakt in gesloten gebieden (NNN Kippenbos) en open gebieden (belangrijk weidevogelgebied).

Tabel 3: Verstoring door geluid in open gebieden en gesloten gebieden, op basis van Reijnen & Foppen, 1991 en Reijnen et al., 1992.

Geluidsniveau in dB(A)	Afname dichtheid broedvogels van open terrein	Afname dichtheid broedvogels van open terrein
< 42	Afname 0 %	Afname 0 %
42 – 45	Afname 0 %	Afname 0 - 5 %
45 – 48	Afname 0 - 3 %	Afname 5 - 14 %
48 – 51	Afname 3 - 16 %	Afname 14 - 24 %
51 – 55	Afname 16 - 30 %	Afname 24 - 35 %
55 – 60	Afname 30 - 43 %	Afname 35 - 48 %
60 – 65	Afname 43 - 56 %	Afname 48 - 60 %
>65	Afname 70 %	Afname 70 %

Verstoring door verlichting

Uit reeds bestaand onderzoek kan worden opgemaakt dat het negatieve effect van wegen op de weidevogelpopulatie uiteenloopt van 125m (5000 voertuigen per dag) tot zelfs 1000m (150.000 voertuigen per dag), afhankelijk van de verkeersintensiteit (Reijnen et al. 1992, Reijnen 1995). Er zijn indicaties dat wegverlichting tot op 250-500 m afstand invloed heeft op de locaties van grutnesten. Deze afstandsmaat is echter onzeker omdat er maar weinig experimenteel onderzoek is uitgevoerd naar de invloed van wegverlichting op nestlocaties van weidevogels (Molenaar et al. 2000).

Verstoring door bomen

Bomen zijn opgaande elementen in het landschap die de openheid negatief beïnvloeden. Een toename van bomen heeft een negatief effect op de weidevogelaantallen. De gevoeligheid van weidevogels blijkt volgens Kleijn et al. (2007) per soort te variëren. De door hun berekende verstoringafstanden variëren van meer dan 43 meter (scholekster), meer dan 100-150 meter (kievit, tureluur, graspieper en slobeend) tot meer dan 260 meter (grutto).

5.3 COMPENSATIE

Het compensatiebeginsel houdt in dat het verlies aan beschermde natuur-, recreatie- en/of landschapswaarden door ingrepen in het landelijk gebied moet worden gecompenseerd door het realiseren van vervangende waarden. Er mag dus per saldo geen netto verlies aan waarden plaatsvinden.

5.3.1 RUIMTEBESLAG

Uit paragraaf 5.2.1 blijkt dat er sprake is van ruimtebeslag in het NNN, ecologische verbindingszone en belangrijke weidevogelgebied. Als gevolg van de diverse werkzaamheden in het NNN, ecologische verbindingszone en belangrijk weidevogelgebied is er sprake van ruimtebeslag. Er gaat in totaal een oppervlakte van 0,13 ha NNN van het natuurbeheertype N14.02 Hoog- en laagveenbos, ecologische verbindingszone 0,98 ha en 0,89 ha belangrijk weidevogelgebied verloren. In tabel 4 is een overzicht gegeven van het ruimtebeslag.

Tabel 4: Ruimtebeslag per beschermd element

Beschermde gebieden	Beheertype	Ruimtebeslag
NNN Kippenbos	N14.02	0,13 ha
Ecologische verbindingszone (nog om te vormen)		
Elzenweg	N05.01, N04.02, N12.02, N14.02	0,10
Alblasserbos – Slingeland	N05.01, N04.02, N12.02, N14.02	0,51
Smoutjesvliet	N05.01, N04.02, N12.02	0,37
Belangrijk weidevogelgebied		0,89 ha
Totaal aan beschermd gebied		2 ha

Conform het Provinciale blad van Zuid-Holland dient het verlies aan areaal van het NNN, ecologische verbindingszone en belangrijk weidevogelgebied in de zelfde oppervlakte te worden gecompenseerd. Voor het NNN Kippenbos betekent dit een ruimtebeslag van 0,13 ha dat gecompenseerd moet worden. Voor de ecologische verbindingszone (nog om te vormen) betekent dit een ruimtebeslag van 0,98 ha dat gecompenseerd moet worden. Volgens de ambitiekaart van de Provincie Zuid-Holland moet de vernietigde waarden in gebieden die begrensd zijn als natuur, maar nog in agrarisch gebruikt zijn, op dezelfde wijze gecompenseerd worden als bestaande natuur. De compensatie dient bij voorkeur uit dezelfde natuurbeheertype te bestaan of anders uit een type van vergelijkbare natuurwaarde.

Het ruimtebeslag van de belangrijke weidevogelgebieden beslaat 0,89 ha. Hiervoor geldt eveneens dat dezelfde oppervlakte moet worden gecompenseerd dat verloren gaat. De initiatiefnemer zorgt er tevens voor dat vergoeding van de reguliere beheerskosten voor een periode van 25 jaar gewaarborgd is, bijvoorbeeld door er voor te zorgen dat het compensatiegebied in aanmerking komt voor beheerssubsidie.

5.3.2 VERSTORING DOOR GELUID

Door de Provincie Zuid-Holland is aangegeven dat de N214 wordt verbeterd ten behoeve van de veiligheid en niet om meer verkeer te waarborgen. In tabel 5 wordt per werkzaamheid aangegeven of er verstoring van geluid optreedt in de belangrijke weidevogelgebieden.

Tabel 5: Verstoring van geluid per locatie

Werkzaamheden	Locatie	Verstoring aanwezig?
Verbreden van fietspad	Tussen HMP 1.6 - 3.4	Nee, alleen het fietspad wordt verbreed. Verkeer zal hierdoor niet toenemen.
Aanleg meerstrooksrotonde	N214 - N481	Nee, omringd door bomen en zijn geen weidevogels aanwezig in de directe omgeving.
Optimaliseren aansluiting tankstation	HMP 4.8	Nee, omringd door bomen en zijn geen weidevogels aanwezig in de directe omgeving.
Aanbrengen 6 vluchthavens	HMP 8.1 - 10.2	Nee, omringd door bomen en zijn geen weidevogels aanwezig in de directe omgeving.
Verbeteren kruising N214 / N216	N214 - N216	Nee, er wordt geen toename van verkeer verwacht.
Aanleg enkelstrooksrotonde	N214 - Gorissenweg	Nee, er wordt geen toename van verkeer verwacht.
Aanleg meerstrooksrotonde	N214 - Middenweg	Nee, er wordt geen toename van verkeer verwacht.
Verleggen aansluiting Minkeloos	N214 - Minkeloos	Nee, er wordt geen toename van verkeer verwacht.

Rondom de kruising N214 – N216 zijn belangrijke weidevogelgebieden aanwezig, echter staan er langs de kruising hoog opgaande bomen waardoor een groot gedeelte (260 meter) ongeschikt is voor de weidevogels. Men is voornemens om de bomen rondom de kruising te kappen waardoor het in de toekomst alleen maar geschikter kan worden voor weidevogels. Op de locaties Minkeloos en Middenweg is een grotere dichtheid aan weidevogels aanwezig (zie afbeelding 7 en 8) omdat hier langs de N214 geen bomen aanwezig zijn. Er wordt geen toename van verkeer verwacht waardoor verstoring van geluid eveneens niet zal toenemen. Waar de dichtheid aan weidevogels hoog is (Middenweg en Minkeloos) wordt geadviseerd om geluid reducerend wegdektype toe te passen, zodat hier een afname van verstoring wordt voorkomen.

5.3.3 VERSTORING DOOR LICHT

Op de locatie kruising Minkeloos, Middenweg, Gorissenweg en N214/N216 dient uitstraling in de belangrijke weidevogelgebieden van koplampen te worden voorkomen. Rondom de kruisingen Minkeloos, Middenweg en Gorissenweg zijn veel territoriums van grutto's aanwezig (zie afbeelding 7 en 8). Om uitstraling in deze gebieden te voorkomen dienen maatregelen getroffen te worden:

- Door haagbeplanting aan te brengen langs de rotonde wordt uitstraling van koplampen in het weidevogelgebied voorkomen.
- Door zogenaamde lamellen op een vangrail te plaatsen.
- Door een aarde wal langs de rotonde te plaatsen.

Ook uitstraling van lichtmasten naar NNN, ecologische verbindingzone en belangrijk weidevogelgebied moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit kan doormiddel van aangepaste armaturen, kattenogen in het wegdek of diervriendelijke verlichting.

Ter hoogte van het Alblasserbos waar het fietspad (zie afbeelding 7, de rode lijn) wordt verbreedt zal geen extra uitstraling van verlichting aanwezig zijn, omdat alleen het fietspad wordt verbreedt ten behoeve van (brom) fietsers.

Het advies is om de verlichtingsplannen laten toetsen door een ecooloog eveneens in relatie tot vleermuizen, die hier buiten beschouwing worden gelaten.

5.3.4 VERSTORING DOOR BOMEN

Bomen zijn opgaande elementen die de openheid negatief beïnvloeden. Vooral weidevogels reageren negatief op opgaande elementen en met name de grutto. Van de grutto is bekend dat de verstoringafstand meer dan 260 meter kan bedragen. Ten behoeve van diverse werkzaamheden langs de N214 en het verjongingsplan (het gefaseerd kappen van populieren langs de N214) worden bomen gekapt. Indien de bomen één op één gecompenseerd gaan worden zullen de bomen indien mogelijk op dezelfde locatie geplant dienen te worden als waar deze gekapt zijn of op locaties waar in de directe omgeving geen belangrijk weidevogelgebied aanwezig is. Zo wordt voorkomen dat meer belangrijk weidevogelgebied ongeschikt raakt voor weidevogels.

5.4 COMPENSATIEOPGAVE N214

Uit de voorgaande paragraaf kan worden opgemaakt dat er voor het ruimtebeslag in het NNN een oppervlak van 0,13 ha gecompenseerd dient te worden en voor de ecologische verbindingszone dient 0,98 ha gecompenseerd te worden. Voor het ruimtebeslag in weidevogelgebied dient over een oppervlak van 0,89 ha nieuw geschikt weidevogelleefgebied te worden gerealiseerd door uitvoering van actief weidevogelbeheer met een gemiddeld beheerregime (weidevogelpakket met rustperiode 1 april – 15 juni), voor een periode van 12 jaar. Voor het weidevogelgebied geldt een toeslagfactor van 1,2.

De omvang van de compensatie wordt enerzijds bepaald door de omvang van het verstoorde areaal en de mate van aantasting, anderzijds wordt (eventueel) een toeslag op de omvang van het vernietigde areaal berekend (in oppervlak of in budget). Deze toeslag is alleen van toepassing voor de vernietiging van actuele natuurwaarden binnen het NNN. Voor een afname van de kwaliteit in deze gebieden (in dit geval door geluidverstoring) geldt deze toeslag dus niet. De toeslag geldt evenmin voor de (nog te ontwikkelen) nieuwe natuur in het NNN en weidevogelleefgebied die wordt aangetast.

De toeslag is afhankelijk van de ontwikkelingstijd van de actuele natuurwaarden die in het NNN worden vernietigd:

- Bij een ontwikkelingstijd van 0-5 jaar wordt geen kwaliteitstoeslag berekend.
- Bij kwaliteiten die een minimale ontwikkelingstijd van 5-25 jaar nodig hebben wordt een kwaliteitstoeslag van 1/3 van de oppervlakte gehanteerd, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer.
- Bij een ontwikkelingstijd van 25-100 jaar wordt een kwaliteitstoeslag van 2/3 van de oppervlakte gehanteerd, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer.
- Bij een ontwikkelingstijd van meer dan 100 jaar is maatwerk bovenop de kwaliteitstoeslag van 2/3 van de oppervlakte vereist.

In de Spelregels EHS (Ministerie van LNV et al., 2007) is voor alle natuurdoelen/ natuurbeheertypen de ontwikkeltijd weergegeven. In tabel 6 is deze voor de relevante (natuur)beheertypen in het plangebied weergegeven.

Tabel 6: Overzicht toeslagen voor ontwikkeltijd.

Beschermde gebied	Beheertype	Ruimtebeslag	Ontwikkeltijd	Toeslag
NNN Kippenbos	N14.02	0,13 ha	30 jaar	2/3 0,09
Belangrijke weidevogelgebied		0,89 ha	n.v.t.	1,2 0,18
Totale toeslag aan beschermd gebied				0,27

In tabel 7 wordt de totale compensatieopgave weergegeven.

Tabel 7: Totale compensatieopgave.

Beschermde gebieden	Effecten	Compensatie
NNN Kippenbos	Ruimtebeslag	0,22* ha
Ecologische verbindingszone (nog om te vormen)	Ruimtebeslag	0,98 ha
Belangrijk weidevogelgebied	Ruimtebeslag	1,07* ha
Totaal aan beschermd gebied		2,27 ha

*dit is inclusief de toeslag

De oppervlakteverlies door ruimtebeslag en verstoring aan NNN, ecologische verbindingen en belangrijk weidevogelgebied dient met fysieke maatregelen gecompenseerd te worden. Voor wat betreft NNN dient deze compensatie plaats te vinden in:

- nog niet gerealiseerde delen van de NNN of in de ecologische verbindingzones of aansluitend aan al bestaande natuur in de NNN;
- de nabijheid van het aangetaste gebied. Indien dit niet mogelijk is, dient dit aangetoond te worden;
- in een gebied dat minimaal gelijk is aan de oppervlakte van het aangetaste gebied.

Voor wat betreft weidevogelleefgebied dient deze compensatie plaats te vinden in de nabijheid van het aangetaste gebied. Indien dit niet mogelijk is, dient dit aangetoond te worden. De compensatie dient er voor te zorgen dat er netto geen verstoring is van het weidevogelleefgebied. De compensatie omhelst inrichtingsmaatregelen of actief weidevogelbeheer voor een bedrag gelijk aan de kosten voor beheer in een gebied dat minimaal gelijk is aan de oppervlakte van het aangetaste weidevogelleefgebied, rekening houdende met een jaarlijkse rustperiode in de nestfase waarin agrarische werkzaamheden niet zijn toegestaan van 1 april tot en met 15 juni voor een periode van 30 jaar.

Indien fysieke maatregelen niet mogelijk zijn, of indien het te compenseren gebied niet groter is dan 3 hectare (NNN) of 5 hectare (weidevogelleefgebied) is een financiële compensatie mogelijk. Dit dient nader te worden omschreven in een compensatieplan.

6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

Als gevolg van grootonderhoud aan de N214 is er sprake van verlies in NNN, ecologische verbindingzone en een belangrijk weidevogelgebied. Op basis van verstoring en ruimtebeslag is vervolgens met behulp van de Beleidsregel compensatie natuur (Provincie Zuid-Holland, 2013) de compensatieopgave bepaald. Voor het grootonderhoud aan de N214 dient de provincie Zuid-Holland 0,22 ha aan NNN, 0,98 ha aan ecologische verbindingzone en 1,07 ha aan belangrijke weidevogelgebied te compenseren.

Het oppervlakteverlies door ruimtebeslag en verstoring aan NNN, ecologische verbindingen en belangrijk weidevogelgebied dient met fysieke maatregelen gecompenseerd te worden. De compensatie dient de aangetaste wezenlijke kenmerken en waarden te compenseren en betreft zowel de inrichting van het gebied ten behoeve van de gewenste natuur als het beheer voor tenminste vijf jaar. Indien fysieke maatregelen niet mogelijk zijn, of indien het te compenseren gebied niet groter is dan 3 hectare (NNN) of 5 hectare (weidevogelleefgebied) is een financiële compensatie mogelijk.

Aanbeveling

Aanbevolen wordt om de inrichting van de gebieden gelijk mee te nemen bij het grootonderhoud aan de N214.

Tevens wordt aanbevolen om een compensatieplan op te stellen, waarin wordt opgenomen of fysieke compensatie mogelijk is, of een financiële compensatie mogelijk is en welke beheersmaatregelen van toepassing zijn.

De verlichtingsplannen laten toetsen door een ecooloog om uitstraling op belangrijke weidevogelgebieden te voorkomen. Tevens dient met verlichting rekening te worden gehouden met langsvliegende vleermuizen.

Het rapport 'Nee, tenzij toets' laten toetsen bij de Provincie afdeling die over de Nee, tenzij plannen gaan.

REFERENTIELIJST

Arcadis 2017. Nee, tenzij toets NNN en weidevogelgebied en compensatieplan, Provincie Noord-Holland. 9 februari 2017.

ATKB 2017. (Herziene) nota ecologische verbindingen in de provincie Zuid-Holland. Kenmerk 20160402/rap01, d.d. 28 augustus 2017.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2012 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministeries van LNV en VROM en de provincies, 2007. Spelregels EHS, beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-Saldobenadering en herbegrenzen EHS.

Provincie Zuid-Holland, 2016. Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2017.

Provincie Zuid-Holland, 2013. Beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013.

Provincie Zuid-Holland, 2017. Integrale kaarten Zuid-Holland

Reijnen M.J.S.M. & R.P.B. Foppen. 1991. Effect van wegen met autoverkeer op de dichtheden van broedvogels (hoofdrapport). IBN-rapport 91/1.DLO-Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, Leersum.

Slaterus R. 2016. Tellingen van Grutto's en andere weidevogels in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden in 2015. Sovon-rapport 2016/16. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

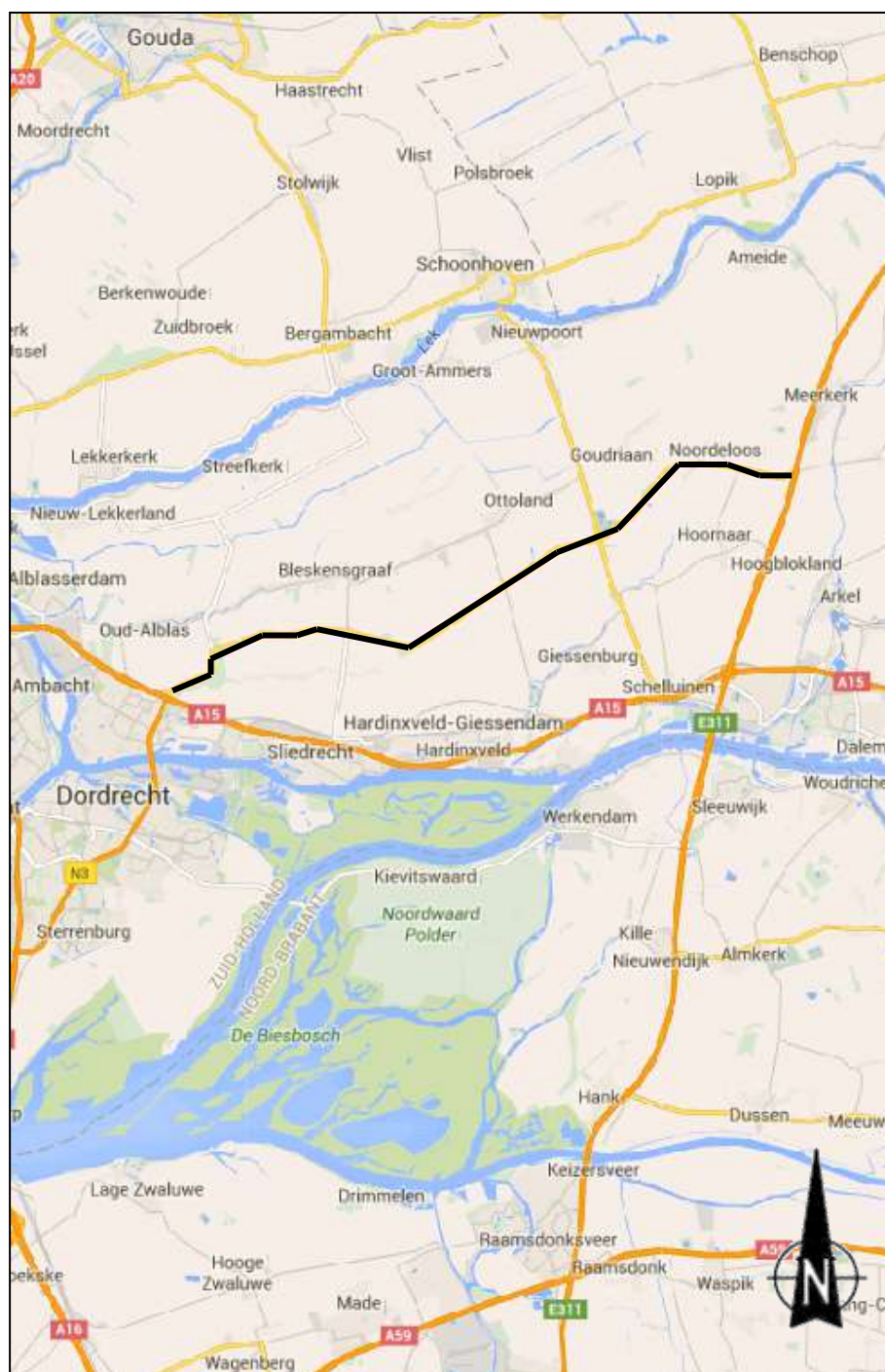
Schotman, A.G.M., M.A. Kiers & Th.C.P. Melman, 2007. Onderbouwing Grutto-geschiktheidkaart, ten behoeve van Grutto-mozaïekmodel en voor identificatie van weidevogelgebieden in Nederland., Alterra-rapport 1407.

Van 't Veer, R., H. Sierdsema, C.J.M. Musters, N. Groen & W.A. Teunissen, 2008. Weidevogels op landschapsschaal. Ruimtelijke en temporele veranderingen

VanderHelm Milieubeheer B.V. Ecologische quickscan tracé N214. kenmerk IVPA160765, d.d. 15 juli 2016.

VanderHelm Milieubeheer B.V. Soortgericht onderzoek vleermuizen, vissen, vogels en heikikker. kenmerk IVPA161075, d.d. 23 november 2017.

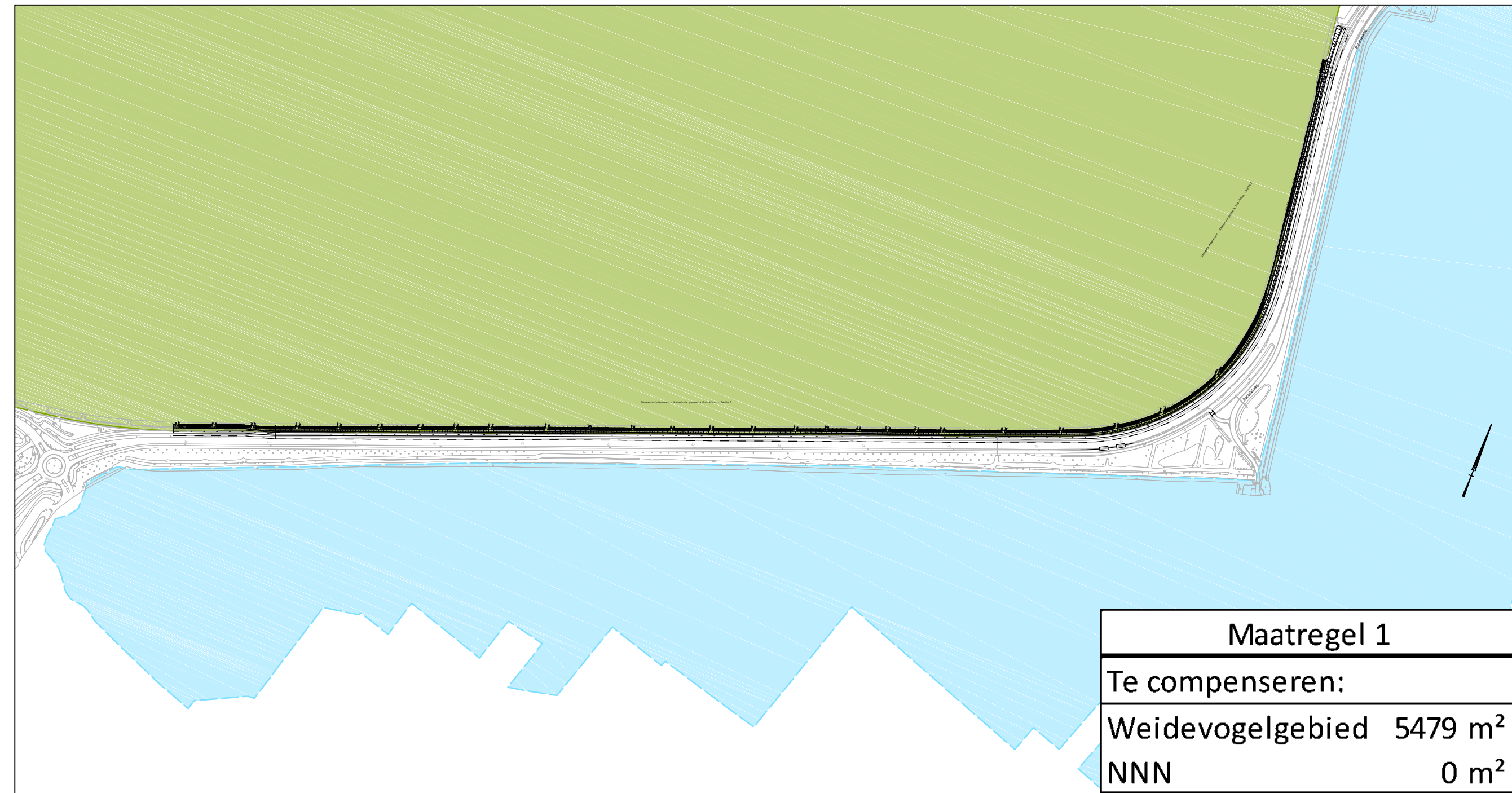
BIJLAGE 1 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

— = Projectgebied

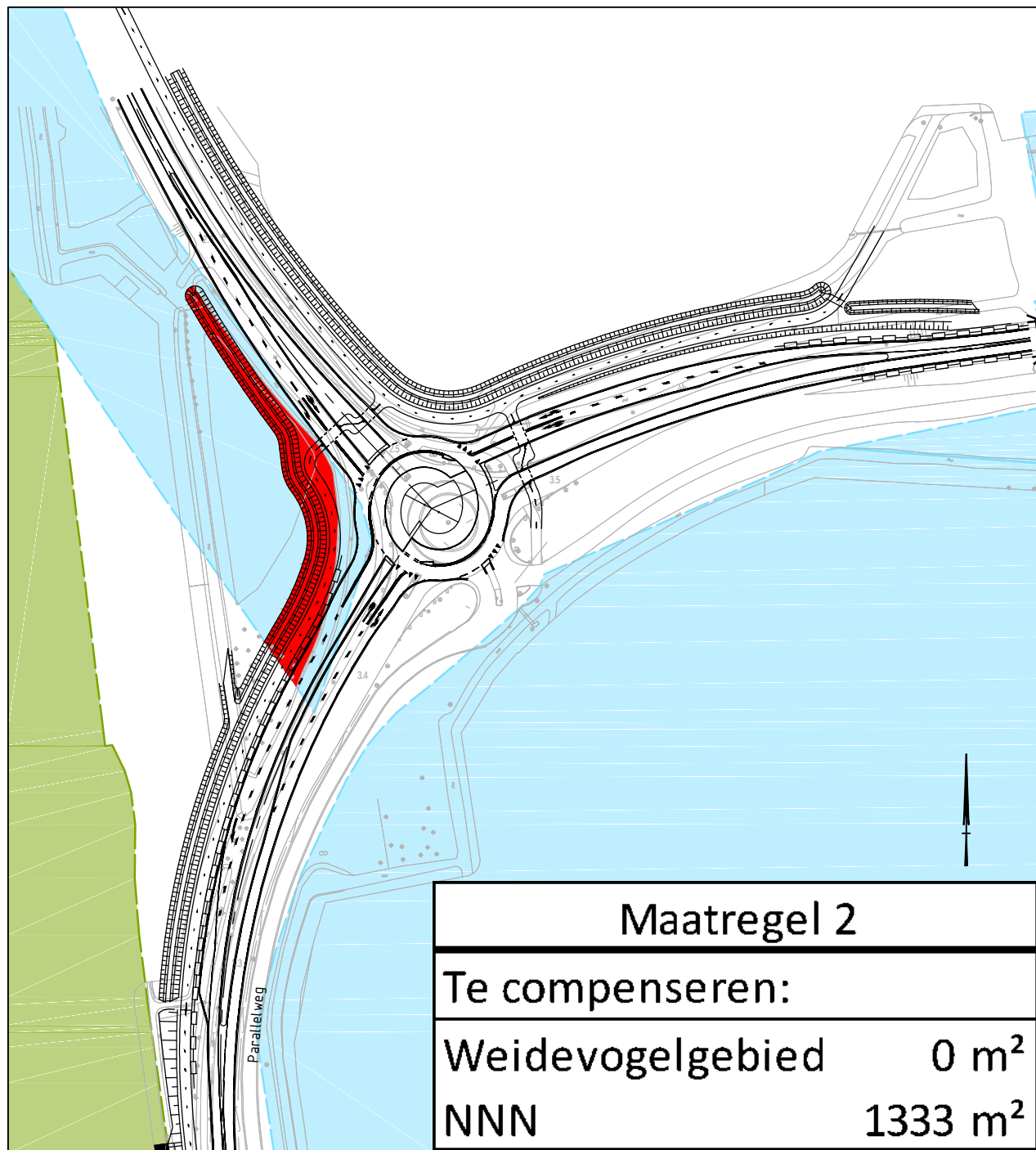
BIJLAGE 2 COMPENSATIE TEKENING NNN, ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONE EN WEIDEVOGELGEBIED

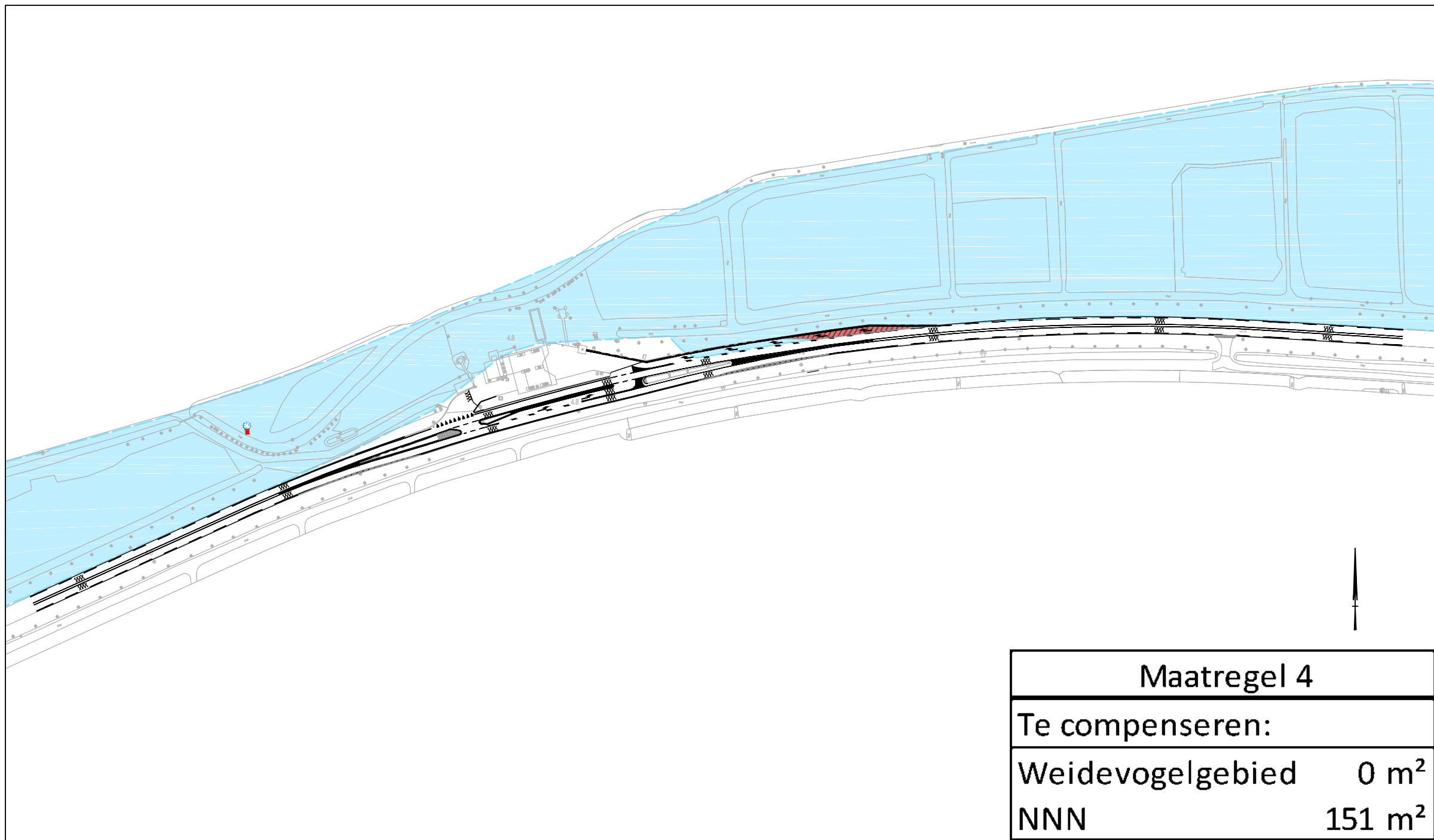
M1 Verbreding Fietspad (A15/N3 - N481)

SCHAAL 1 : 5000

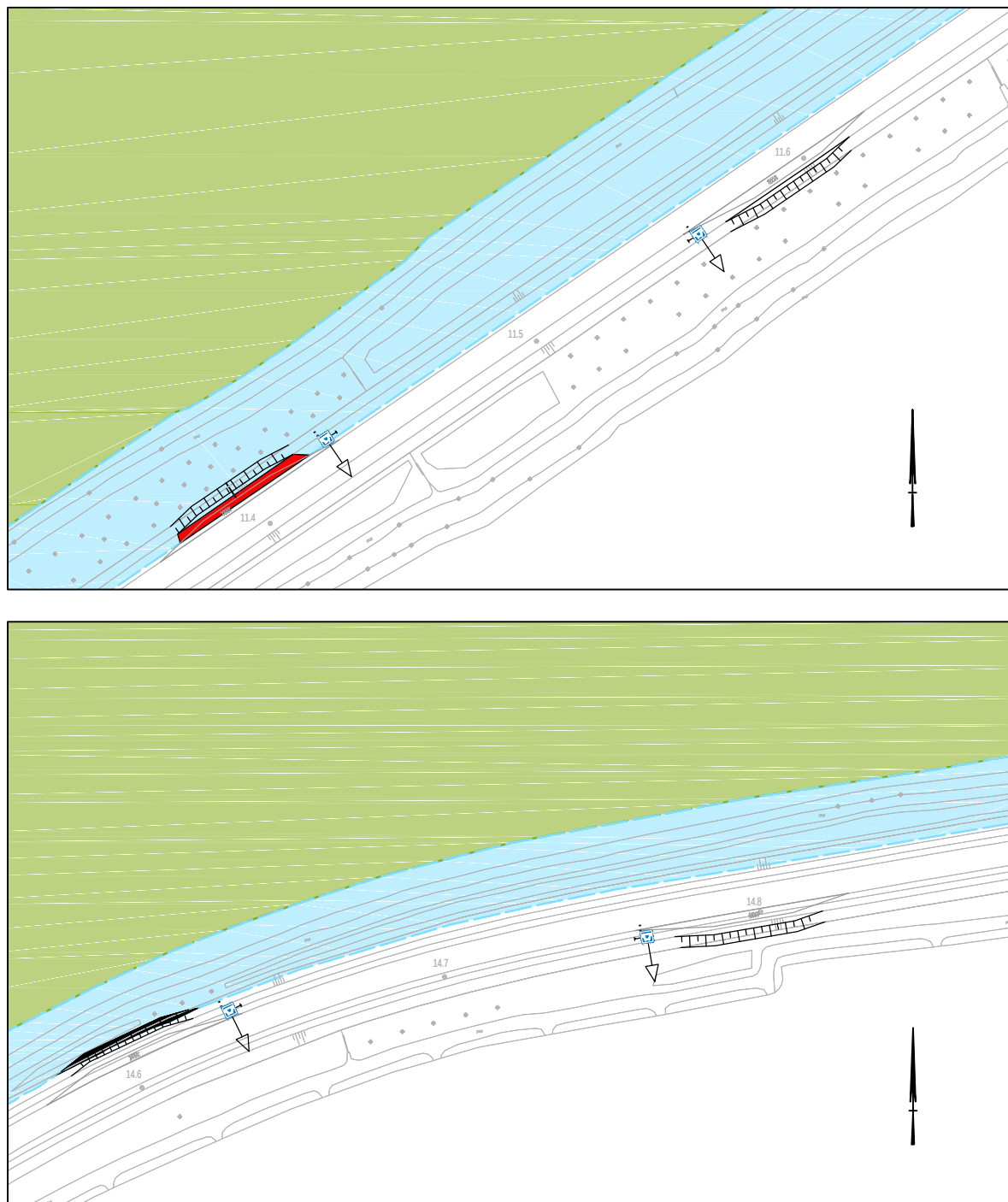
M2 Uitbreiding tot meerstrooksrotonde N214 - N481

SCHAAL 1 : 2000

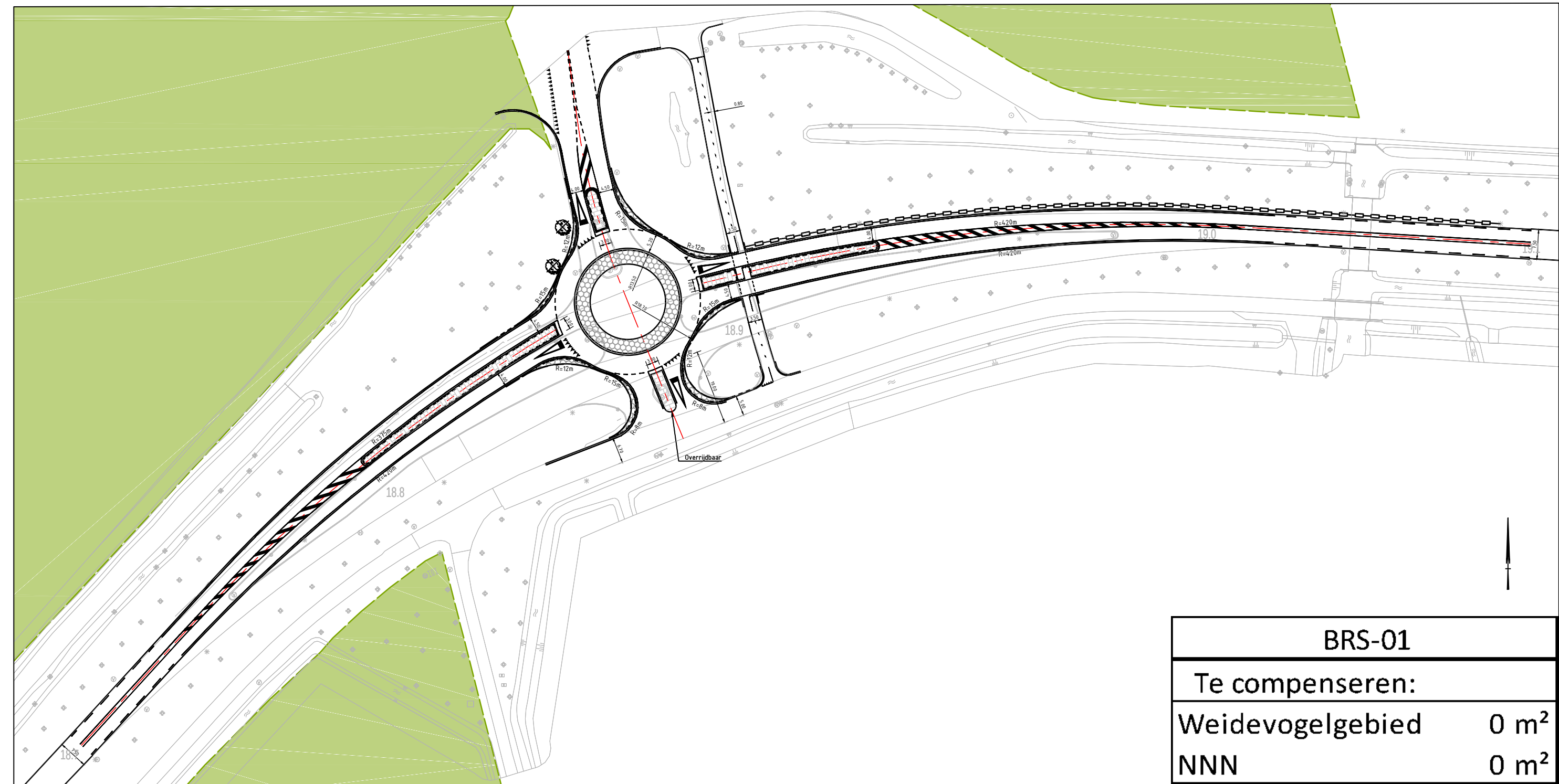
M4 Optimaliseren Aansluiting tankstation

SCHAAL 1 : 2000

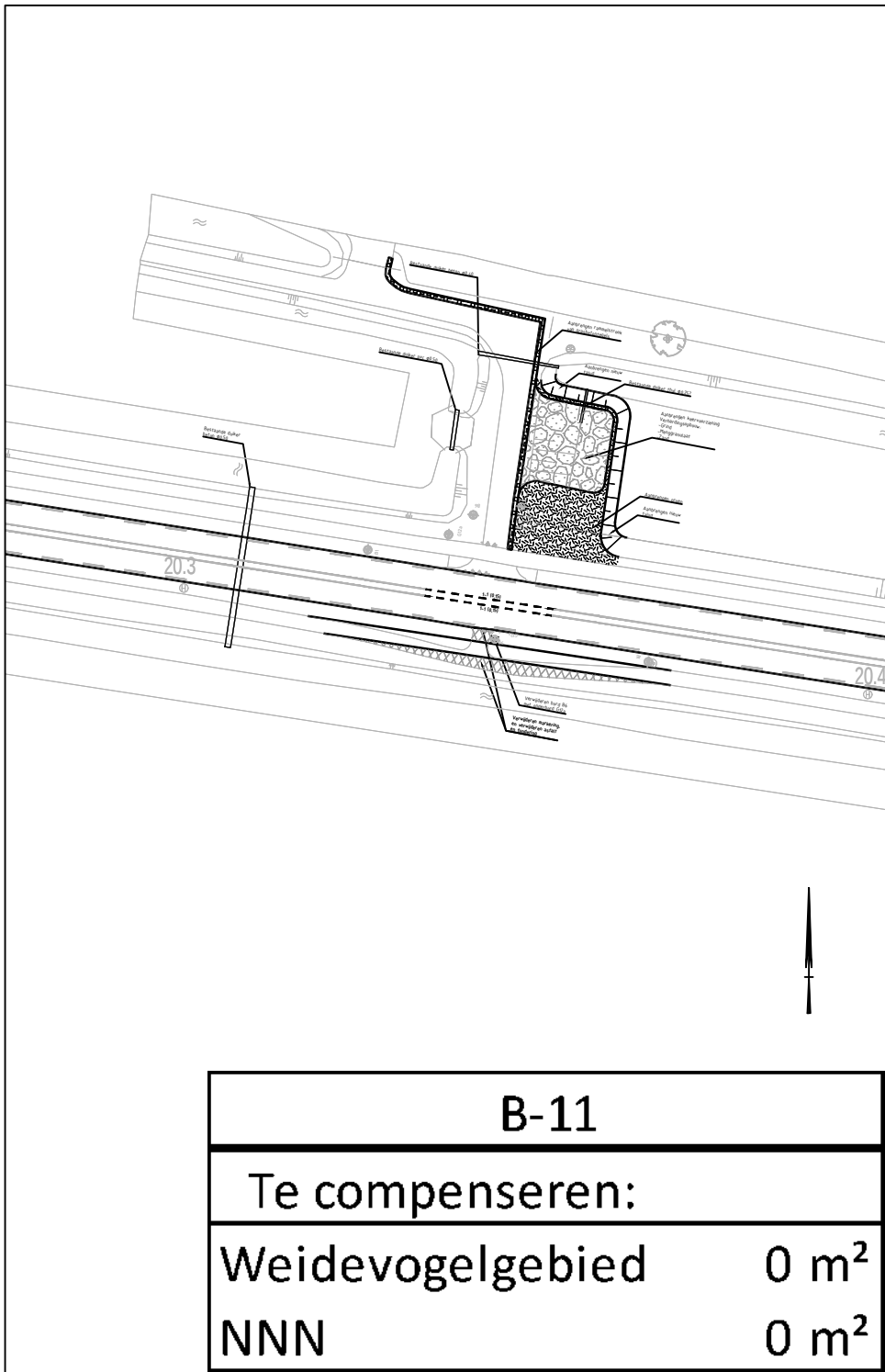
M22 Aanbrengen van 6 vluchthavens

SCHAAL 1 : 2000

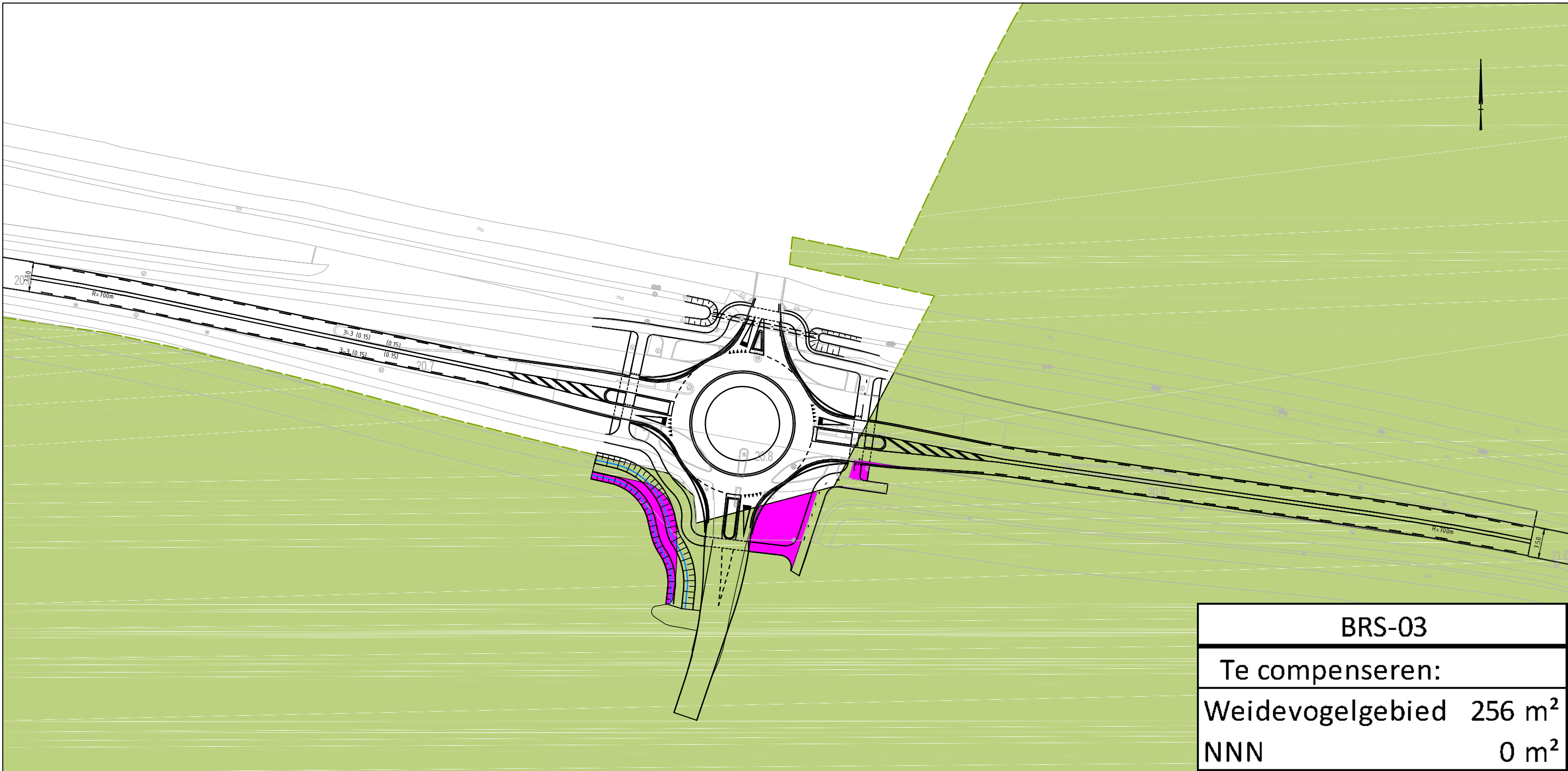
BRS-01 Aanleg enkelstrooksrotonde N214 - Gorissenweg

SCHAAL 1 : 1000

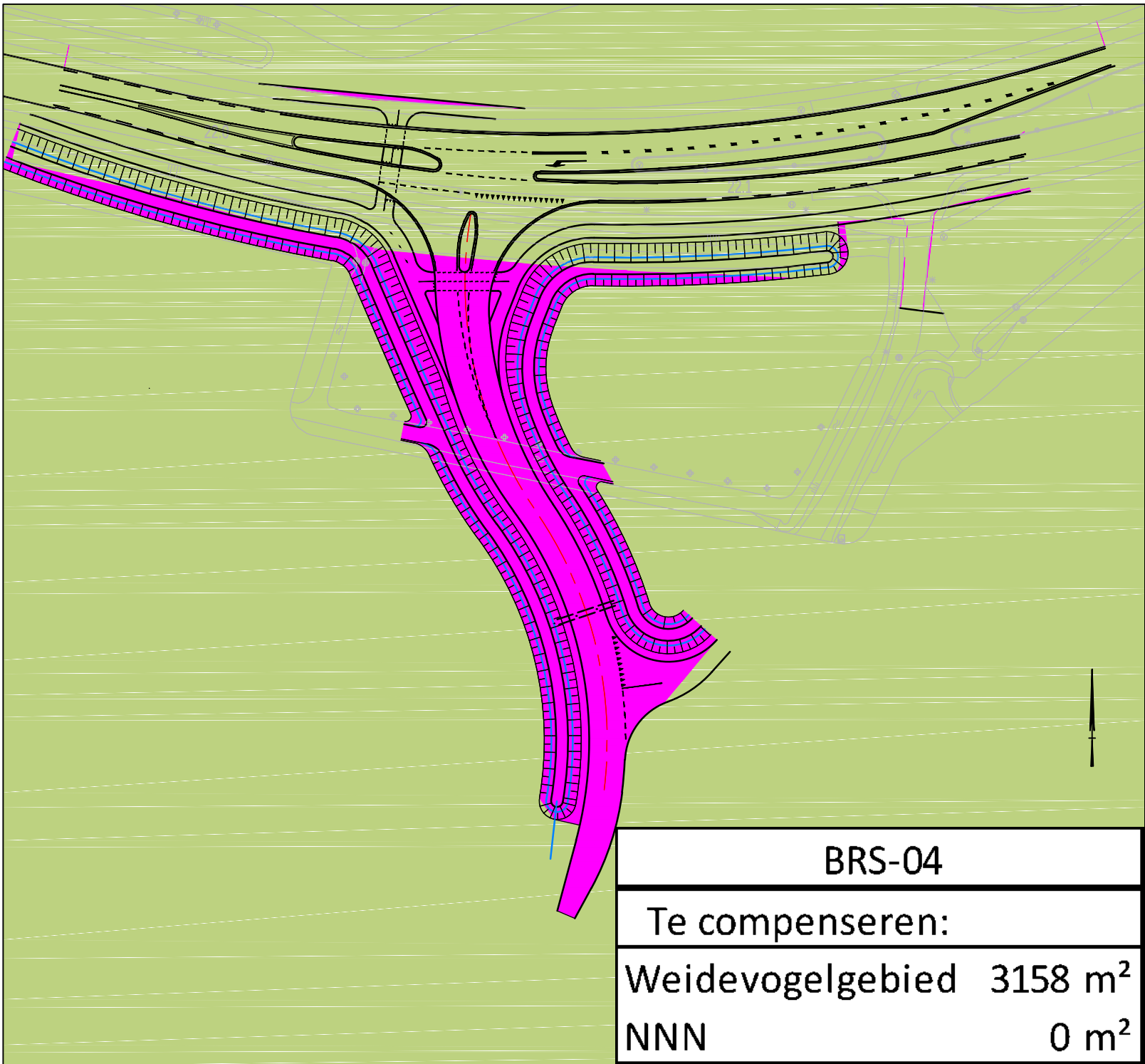
B-11 Keermogelijkheid voor vrachtwagens

SCHAAL 1 : 1000

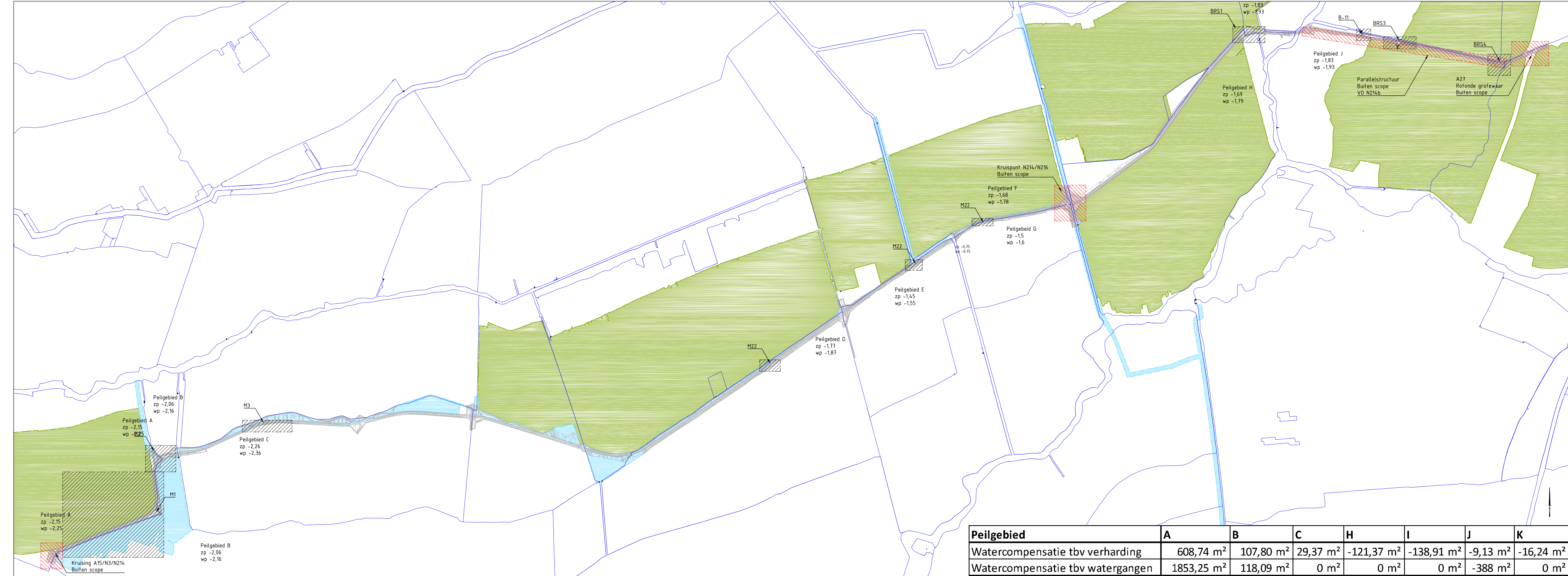
BRS-03 Aanleg meerstrooksrotonde N214 - Middenweg

SCHAAL 1 : 1000

BRS-04 Verleggen aansluiting Minkeloos

SCHAAL 1 : 1000

Overzichtstekening

SCHAAL 1 : 20000

- Legenda**
- Bestaande situatie
 - Nieuwe situatie
 - Weidevogelgebied
 - NatuurNetwerk Nederland
 - Peilgrens
 - Bestaand weidevogelgebied
 - Bestaand NatuurNetwerk Nederland
 - Te compenseren oppervlakt weidevogelgebied
 - Te compenseren oppervlakt NatuurNetwerk Nederland

OPDRACHT / VERSIE: 01	PROJECT: Reconstructie N214	OPDRACHT: iv-infra b.v. Futuorbaan 30 3439 NE Nieuwegein Nederland Telephone +31 (0) 343 20000 www.iv-infra.nl
STATUS: Praatprent	TEKENING: Zie tekening	TEKENING: 101
FORMAAT: A0	BLADNR: 1-1	